รายงานการวิจัย

การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

โดย

นายสมโพธ วงศ์พันธุ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ดำเนินการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้กับประชาชนและนักเรียนในท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา เพื่อให้การดำเนินการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพสำเร็จตามที่กำหนดและไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในภาคปกติ จึงได้บูรณาการการจัดฝึกอบรมวิชาชีพร่วมกับการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ช่วยครูในการฝึกอบรมด้านวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

สำหรับการจัดทำรายงานวิจัย การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการฝึกอบรมของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองให้มีประสิทธิภาพ จึงได้มีการพัฒนาคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองขึ้น เพื่อใช้ในการฝึกอบรมนักศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยมีการทดสอบความเหมาะสมของคู่มือดังกล่าว ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้แสดงถึงความเหมาะสมในการใช้คู่มือดังกล่าวสำหรับฝึกอบรมนักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยหวังว่าการจัดทำคู่มือในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูและนักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง และวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการฝึกอบรมที่มีคุณภาพที่ดีต่อไป

นายสมโพธ วงศ์พันธุ์

ผู้วิจัย

มีนาคม 2553

ชื่อเรื่อง การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ชื่อผู้วิจัย นายสมโพธ วงศ์พันธุ์

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาประสิทธิภาพของคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมของคู่มือฝึกอบรมฯ ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้สำหรับเพิ่มศักยภาพของนักศึกษาในการทำหน้าที่ช่วยครูและวิทยากร ให้สามารถดำเนินการจัดฝึกอบรมทางด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนและนักเรียนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดภาระของครูและวิทยากรในการจัดฝึกอบรมและเป็นการฝึกทักษะให้กับนักศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดฝึกอบรมและการดำเนินงานด้านวิชาชีพในสาขาที่ศึกษาโดยการปฏิบัติจริง เป็นไปตามมาตรฐานที่ 2 ข้อกำหนดที่ 2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งจากการดำเนินการฝึกอบรมโดยให้นักศึกษามาเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ผ่านมาพบว่านักศึกษายังขาดความรู้และทักษะในการช่วยวิทยากรในการฝึกอบรมเท่าที่ควร จึงต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มความรู้ในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาข้อมูลความพึงพอใจของวิทยากรต่อนักศึกษาผู้ช่วยวิทยากรในการให้บริการฝึกอบรมวิชาชีพภายใต้โครงการฝึกอบรมวิชาชีพด้านต่างๆ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ในระหว่างเดือนธันวาคม 2552 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2553 โดยมีนักศึกษาที่เข้าฝึกอบรมจำนวน 24 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 12 คน กลุ่มแรกฝึกอบรมตามคู่มือที่จัดทำขึ้น และกลุ่มที่ 2 ฝึกอบรมตามคู่มือที่จัดทำขึ้นพร้อมกับการฝึกปฏิบัติโดยจำลองสถานการณ์ฝึกอบรมให้นักศึกษาได้ทดลองปฏิบัติจริง จากนั้นนำนักศึกษาทั้งสองกลุ่มทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรและจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยวิทยากรเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม โดยได้ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 51 ตัวอย่าง ผลจากการศึกษาพบว่า ค่าความพึงพอใจของวิทยากรที่ให้กับกลุ่มที่ 1 มีค่าอยู่ในระหว่าง 3.47 ถึง 4.80 คะแนน โดยค่าเฉลี่ย 4.35 คะแนนและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD เท่ากับ 0.34 สำหรับกลุ่มที่ 2 มีค่าอยู่ในระหว่าง 3.80 ถึง 4.79 คะแนน ค่าเฉลี่ย 4.43 คะแนนและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD เท่ากับ 0.30 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรได้ดีขึ้นหลังผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือที่ได้จัดทำขึ้น จากการทดสอบทางสถิติโดยใช้ค่า T-Test พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.21 ที่เชื่อมั่นที่ 0.05 ซึ่งมีค่า df เท่ากับ 49 ค่าจากตาราง T-Test มีค่า 2.405 ซึ่งไม่มีความแตกต่างทางสถิติของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองมีความเหมาะสมในการนำมาใช้ฝึกอบรมนักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรให้มีประสิทธิภาพ

Abstract

Research Subject : The training of students to be good and efficiency assistant trainers.

Researcher : Mr.Sompoth Wongphan

Research year : 2009

The study of the efficiency of the Guide Book of training the students to be good and efficiency assistant trainer was studied in the students of Ranong College of Agriculture and Technology. The purpose of this study was to investigate the efficiency and the suitable of this Guide book on developing the students in assisting their instructors and/or the trainers in vocational training. In the case of taking students to work with teacher as assistant trainer, not only helping in preparing the training, in the same time, students also learned the training process and practiced the job in their field, that follow the Quality Assurance in Vocation Education for internal assessment on the Standard number 2, requirement section 2.2, which said that the learning process have to be the student center.

In this research, the satisfication of the trainers on the students were investigated during November 2009 – February 2010. 24 of students were trained in 2 groups as 1) the first group were trained by the Guide Book in class room training 2) the second group were trained by combination of coaching on the Job in setting situation together with the Guide Book. After that, both groups were worked as assistant trainer. The satisfication of the trainers were collected as 51 questionnaires.

The Research Result

1) The satisfaction of the trainers for the first group with 5 levels of criteria indicating quality were 3.47-4.80, mean value was 4.35 and the standard deviation value was 0.34.

2) The satisfaction of the trainers for the second group with 5 levels of criteria indicating quality were 3.80-4.79, mean value was 4.43 and the standard deviation value was 0.30.

That mean the students can be improved in working as assistant trainers after being trained by this Guide Book. The statistic test by using T-test, the value is 0.21 compare to the T-test table at confident 0.05, degree of freedom at 47, the value is 2.405. The testing value is lower than the standard value, that means there is no difference in statistic test.

โครงการวิจัยการฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาประสิทธิภาพของคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมของคู่มือฝึกอบรมฯ ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้สำหรับเพิ่มศักยภาพของนักศึกษาในการทำหน้าที่ช่วยครูและวิทยากรให้สามารถดำเนินการจัดฝึกอบรมทางด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนและนักเรียนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดภาระของครูและวิทยากรในการจัดฝึกอบรมและเป็นการฝึกทักษะให้กับนักศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดฝึกอบรมและการดำเนินงานด้านวิชาชีพในสาขาที่ศึกษาโดยการปฏิบัติจริง เป็นไปตามมาตรฐานที่ 2 ข้อกำหนดที่ 2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งจากการดำเนินการฝึกอบรมโดยให้นักศึกษามาเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ผ่านมาพบว่านักศึกษายังขาดความรู้และทักษะในการช่วยวิทยากรในการฝึกอบรมเท่าที่ควร จึงต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มความรู้ในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาข้อมูลความพึงพอใจของวิทยากรต่อนักศึกษาผู้ช่วยวิทยากรในการให้บริการฝึกอบรมวิชาชีพภายใต้โครงการฝึกอบรมวิชาชีพด้านต่างๆ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ในระหว่างเดือนธันวาคม 2552 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2553 โดยมีนักศึกษาที่เข้าฝึกอบรมจำนวน 24 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 12 คน กลุ่มแรกฝึกอบรมตามคู่มือที่จัดทำขึ้นและกลุ่มที่ 2 ฝึกอบรมตามคู่มือที่จัดทำขึ้นพร้อมกับการฝึกปฏิบัติโดยจำลองสถานการณ์ฝึกอบรมให้นักศึกษาได้ทดลองปฏิบัติจริง จากนั้นนำนักศึกษาทั้งสองกลุ่มทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรและจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยวิทยากร เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม โดยได้ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 51 ตัวอย่าง ผลจากการศึกษาพบว่า ค่าความพึงพอใจของวิทยากรที่ให้กับกลุ่มที่ 1 มีค่าอยู่ในระหว่าง 3.47 ถึง 4.80 คะแนน โดยค่าเฉลี่ย 4.35 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD เท่ากับ 0.34 สำหรับกลุ่มที่ 2 มีค่าอยู่ในระหว่าง 3.80 ถึง 4.79 คะแนน ค่าเฉลี่ย 4.43 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD เท่ากับ 0.30 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรได้ดีขึ้นหลังผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือที่ได้จัดทำขึ้น จากการทดสอบทางสถิติโดยใช้ค่า T-Test พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.21 ที่เชื่อมั่นที่ 0.05 ซึ่งมีค่า df เท่ากับ 49 ค่าจากตาราง T-Test มีค่า 2.405 ซึ่งไม่มีความแตกต่างทางสถิติของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองมีความเหมาะสมในการนำมาใช้ฝึกอบรมนักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรให้มีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยโครงการฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจาก นายประเวศ วรางกูรผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร และนายมนตรี เมืองทอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง และนายสุชาติ การสมาน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนายสมโภชน์ นิ้มสันติเจริญ และนางวิไลรัตน์ นิ้มสันติเจริญ ครูชำนาญการที่ให้ความรู้ ความกระจ่างในสาระสำคัญของการทำการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลงานวิจัยและการพิสูจน์อักษรในการจัดทำรายงานวิจัยฉบับนี้

และขอขอบคุณ ดร.ดุษฎี ตันหัน ครูชำนาญการ วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ว่าที่ร้อยตรีพรพจน์ เชื่อมากครูชำนาญการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่และนางวิไลรัตน์ นิ้มสันติเจริญ ครูชำนาญการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ที่ได้ตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

คุณค่าแห่งการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้ผู้เรียนทุกคนที่เป็นลูกศิษย์ของผู้วิจัย ถ้าปราศจากพวกเธอแล้วงานวิจัยในครั้งนี้คงไม่สำเร็จเพื่อการพัฒนาปรับปรุงในการสอนในปีการศึกษา ต่อ ๆ ไป

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

บทที่ 1 **1**

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ 3

เป้าหมาย 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 3

สมมติฐานของการวิจัย 3

ขอบเขตของการวิจัย 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย 4

ข้อจำกัดในการวิจัย 4

นิยามศัพท์เฉพาะ 5

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง **6**

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการฝึกอบรม 6

แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้ช่วยวิทยากร 11

แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอในการส่งเสริมเผยแพร่ให้ความรู้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม 17

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์สำหรับการฝึกอบรม 18

แนวคิดในการจัดทำโครงการวิจัย 20

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย **21**

วิธีการศึกษา 21

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 22

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 22

การรวบรวมข้อมูล 23

การวิเคราะห์ข้อมูล 23

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 24

บทที่ 4 ผลการวิจัย **26**

ผลการศึกษาจากแบบสำรวจปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร 26

ผลการสำรวจข้อมูลความพึงพอใจของครูวิทยากรต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือฝึกอบรมฯ 29

การทดสอบสมมติฐานของคุณภาพคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง 34

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ **35**

สรุปผลการวิจัย 35

การฝึกอบรมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ 35

กระบวนการฝึกอบรมนักศึกษาเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ 36

การทดสอบสมมติฐานคุณภาพคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง 38

อภิปรายผล 38

ข้อเสนอแนะ 39

บรรณานุกรม **41**

ภาคผนวก ก **42**

ภาคผนวก ข **63**

ประวัติผู้วิจัย **68**

บทที่ 1
บทนำ

****

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศนับตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา และปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้ภาคธุรกิจการส่งออกและภาคธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ทำให้มีแรงงานตกงานจำนวนมาก นักศึกษาที่จบใหม่ไม่มีงานทำ รัฐบาลจึงได้มีนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาการว่างงานของประชาชน โดยการจัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับประชาชนอย่างเร่งด่วน โดยผ่านโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการต้นกล้าอาชีพ โครงการ 108 อาชีพ นอกจากนี้ ยังมีโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและนักเรียนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นโครงการภายใต้นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้แก่ โครงการฝึกอบรมอาชีพเกษตรระยะสั้น โครงการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น โครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน จึงทำให้หน่วยงานในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศ ต้องทำหน้าที่ในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับประชาชนอย่างเร่งด่วน ตามนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องดำเนินการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจัดว่าเป็นภาระงานที่มากสำหรับวิทยาลัยที่มีข้อจำกัดด้านบุคลากรครูที่มีจำนวนน้อย โดยเฉพาะด้านวิชาชีพ ซึ่งมีครูผู้สอนไม่ถึง 10 คน จึงส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนตามปกติของนักศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพสำเร็จตามที่กำหนดและไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในภาคปกติ จึงได้บูรณการการจัดฝึกอบรมวิชาชีพร่วมกับการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษาในสาขาวิชาที่เรียนและมีความสนใจในด้านการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูในการฝึกอบรมด้านวิชาชีพดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในมาตรฐานที่ 2 หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ข้อกำหนดที่ 2.2 สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เป็นการสร้างภาวะผู้นำ

อย่างไรก็ตาม ในเบื้องต้นนักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี ส่งผลให้การช่วยเหลือครูในการจัดฝึกอบรมยังขาดประสิทธิภาพ โดยปัญหาส่วนใหญ่จากการสอบถามความพึงพอใจต่อนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร ได้แก่ การไม่รู้บทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้ช่วยวิทยากร การขาดความรู้ในงานที่ทำ การไม่กล้าแสดงออก การขาดจิตบริการ การไม่ตรงต่อเวลาเป็นต้น และครูที่ทำหน้าที่วิทยากรฝึกอบรมส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรให้กับนักศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการช่วยงานฝึกอบรม และช่วยลดภาระของครูในการเตรียมงานในระหว่างขั้นตอนระหว่างการฝึกอบรมและเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการวิจัยการฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองขึ้น เพื่อใช้ในการฝึกอบรมนักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรและทดสอบความเหมาะสมของคู่มือดังกล่าว

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมของคู่มือฝึกอบรมฯที่ได้จัดทำขึ้น โดยมีการศึกษาเปรียบเทียบการเป็นผู้ช่วยวิทยากรของนักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมโดยใช้คู่มือการฝึกอบรมฯ ดังกล่าว กับนักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมโดยใช้คู่มือการฝึกอบรมควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง เพื่อนำคู่มือการฝึกอบรมนี้ ไปใช้ในการฝึกอบรมนักศึกษาในการทำหน้าที่ผู้ช่วยครูและวิทยากรให้สามารถดำเนินการจัดฝึกอบรมทางด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนและนักเรียนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดภาระของครูและวิทยากรในการจัดฝึกอบรมและยังเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดฝึกอบรม และการดำเนินงานด้านวิชาชีพโดยการปฏิบัติจริงให้กับนักศึกษา และเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง รวมทั้งวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแห่งอื่น ๆ ที่สนใจจะพัฒนานักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อทดสอบความเหมาะสมของคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

2.2 เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรในการฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

2.3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดฝึกอบรมของครูวิทยากร โดยการลดภาระในขั้นตอนการฝึกอบรม

3. เป้าหมาย

นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองที่สนใจในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ที่มีความเหมาะสมในการสอนนักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่มีคุณภาพ

4.2 การพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ช่วยเพิ่มความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพของนักศึกษา

4.3 การพัฒนาทักษะในการจัดการฝึกอบรมและการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี สร้างบุคลิกภาพและความเป็นผู้นำของนักศึกษาและเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพในอนาคต

4.4 การจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้กับประชาชนและนักเรียนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองที่มีประสิทธิภาพ ช่วยลดภาระของครูวิทยากรในการดูแลรับผิดชอบงานฝึกอบรม และเป็นการบูรณการเรียน การสอน โดยให้นักศึกษาได้นำความรู้จากการเรียนในชั้นเรียนมาปฏิบัติจริงตามความสนใจและตามศักยภาพของนักศึกษา

5. สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้จัดฝึกอบรมนักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรได้ดีไม่แตกต่างจากการฝึกอบรมและปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จำลอง ”

6. ขอบเขตการวิจัย

6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพแก่ประชาชนและนักเรียน

6.2 ขอบเขตด้านประชากร

นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองที่สนใจเป็นผู้ช่วยวิทยากรในทุกชั้นปี

6.3 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาดำเนินการ พฤศจิกายน 2552 – มีนาคม 2553

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาให้ความรู้นักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรตามคู่มือการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ ช่วยแบ่งเบาภาระในการจัดฝึกอบรมของครูวิทยากรและเพิ่มความรู้และทักษะทางวิชาชีพให้กับนักศึกษา

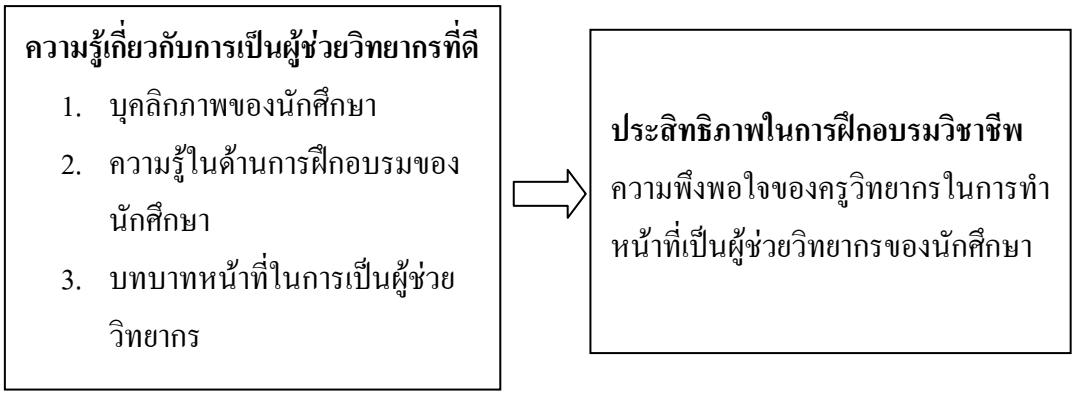

8. ข้อจำกัดการวิจัย

ในการทำการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

8.1 เนื่องจากนักศึกษาที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรต้องเรียนตามปฏิทินการศึกษาที่กำหนด จึงไม่สามารถมาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรได้ตามกิจกรรมการฝึกอบรมที่จัดขึ้น

8.2 การจัดฝึกอบรมไม่มีกำหนดชัดเจน ทำให้ไม่สามารถกำหนดกลุ่มนักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรได้ชัดเจน

8.3 การจัดฝึกอบรมวิชาชีพมีความหลายหลายในหลายสาขางาน ในขณะที่มีนักศึกษาที่สนใจและเข้ารับการฝึกอบรมมีจำกัด ในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพบางเรื่องที่จัดขึ้นจึงไม่มีนักศึกษาที่ผ่านการฝึกเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

8.4 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัยที่ค่อนข้างสั้น จึงอาจมีผลต่อการวัดความเหมาะสมของคู่มือการฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

9. นิยามศัพท์เฉพาะ

ครูวิทยากร หมายถึง ครูผู้สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเป็นวิทยากรฝึกอบรมด้านวิชาชีพแก่ประชาชนและนักเรียน

ผู้ช่วยวิทยากร หมายถึง นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพ

คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง หมายถึง เอกสารการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเป็นวิทยากรและผู้ช่วยวิทยากรที่จัดทำขึ้นสำหรับฝึกอบรมนักศึกษาเพื่อให้มีความรู้ในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เป็นมาตรฐานการอาชีวศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2549 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดอาชีวศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพ และใช้กำกับติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน รวมทั้งประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประกอบด้วย 7 มาตรฐาน 45 ตัวบ่งชี้

การฝึกอบรมผู้ช่วยวิทยากร หมายถึง การจัดการเรียนการสอนนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองตามคู่มือการฝึกอบรมฯ

การฝึกอบรมผู้ช่วยวิทยากรจากสถานการณ์จำลอง หมายถึง การจัดการเรียนการสอนนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองตามคู่มือการฝึกอบรมฯ และจัดให้มีการปฏิบัติจริงโดยมีการจำลองสถานการณ์การฝึกอบรมขึ้นเพื่อให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่มีประสิทธิภาพ

****

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

****

แนวคิดในการจัดการฝึกอบรมผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ซึ่งมีการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา แต่การนำความรู้จากการศึกษามาใช้ในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรนั้น ทางวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองไม่มีหลักสูตรการสอนเกี่ยวกับการเป็นวิทยากรรองรับในการอบรมนักศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้จัดทำเอกสารคู่มือฝึกอบรมผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองขึ้น โดยได้มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดฝึกอบรมการเป็นวิทยากร มาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือดังกล่าว โดยมีการรวบรวมแนวคิดทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการฝึกอบรม
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเป็นผู้ช่วยวิทยากร
   2.1 หลักการ จุดมุ่งหมาย และคุณลักษณะจรรยาบรรณของการเป็นผู้ช่วยวิทยากร
   2.2 การเตรียมตัว และการสร้างบุคลิกภาพสำหรับการเป็นผู้ช่วยวิทยากร
   2.3 เทคนิคการพูดต่อหน้าสาธารณะชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอในการส่งเสริมเผยแพร่ให้ความรู้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
4. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์สำหรับการฝึกอบรม

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการฝึกอบรม

1.1 ความหมายของการฝึกอบรม

มีผู้ให้คำนิยามความหมายของการฝึกอบรมไว้อย่างมากมาย ขึ้นอยู่กับว่า ต้องการมองการฝึกอบรมตามแนวคิด (Approach) ใด เช่น

เมื่อมองการฝึกอบรมในฐานะที่เป็นแนวทางในการพัฒนาข้าราชการตามนโยบายของรัฐ **การฝึกอบรม** จะหมายถึง “กระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อช่วยให้ข้าราชการมีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ และเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างข้าราชการในการปฏิบัติงานร่วมกันในองค์การ” หรือ

การฝึกอบรม คือ กิจกรรมการเรียนรู้ทั้งชนิดมีแบบแผนและไม่มีแบบแผน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ หรือทักษะที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะอย่าง

การฝึกอบรม คือ "การถ่ายทอดความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ และทัศนคติในทางที่ถูกที่ควร เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานและภาระหน้าที่ต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และไม่ว่าการฝึกอบรม จะมีขึ้นที่ใดก็ตามวัตถุประสงค์ก็คือ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือเพิ่มขีดความสามารถในการจัดรูปขององค์การ"

ในระยะหลัง การฝึกอบรมจะถูกมองในเชิงของกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันสืบเนื่องมาจากเรียนรู้ **การฝึกอบรม จึงหมายถึง** " กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีระบบ เพื่อให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถที่จำเป็น และมีทัศนคติที่ดีสำหรับการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานหรือองค์การนั้น " และ

การฝึกอบรม คือ "กระบวนการในอันที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และความชำนาญ ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด และเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้" (ที่มา : http://www.tu.ac.th)

การฝึกอบรม คือ การถ่ายทอดความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ และทัศนคติในทางที่ถูกที่ควร เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานและภาระหน้าที่ต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และไม่ว่าการฝึกอบรม จะมีขึ้นที่ใดก็ตาม วัตถุประสงค์ก็คือ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือเพิ่มขีดความสามารถในการจัดรูปแบบขององค์การ (อ้างถึง: การฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม, 2520)

การฝึกอบรม คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีระบบ เพื่อให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถที่จำเป็น และมีทัศนคติที่ดีสำหรับการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานหรือองค์การนั้น (หลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านการฝึกอบรม, 2530)

การฝึกอบรม คือ กระบวนการในอันที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และความชำนาญ ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด และเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (การฝึกอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านการฝึกอบรม, 2533)

ส่วนวิจิตตา อำไพจิต กล่าวถึงการฝึกอบรมว่า คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีระบบ เพื่อพัฒนาทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ และทัศนคติ ให้ไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานและภาระหน้าที่ต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (วิจิตตา อำไพจิตต์, 2550)

ทวีป อภิสิทธิ์ ได้กล่าวถึงขอบข่ายของความหมายการฝึกอบรมว่า เกี่ยวข้องกับคำศัพท์อยู่ 3 คำ คือคำว่า การศึกษา การพัฒนา และการฝึกอบรม ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกัน แต่มีขอบข่ายของความหมายที่แคบกว้างต่างกัน ซึ่งคำว่า การศึกษา (Education) มีความหมายว่า การทำให้คนมีความรู้ ซึ่งจะมีความหมายกว้างมาก คือ ไม่ว่าอะไรก็ตามที่ทำให้คนมีความรู้ ไม่ว่าจะเป็นทางลบหรือทางบวกก็อยู่ในความหมายของคำว่าการศึกษาทั้งสิ้น

คำว่าการพัฒนา (Development) นั้น มีความหมายว่า การทำให้คนเจริญงอกงาม มีความหมายว่าอะไรก็ตามที่สามารถทำให้คนเจริญก้าวหน้าดีขึ้นกว่าเดิม

ส่วนความหมายของคำว่า การฝึกอบรม (Training) นั้น มีความหมายว่า การทำให้คนเหมาะสมกับงาน ตำแหน่งหน้าที่ หรือเหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ

ดังนั้นการฝึกอบรมตามความหมายของ ทวีป อภิสิทธิ์ จึงเป็นเรื่องเฉพาะแคบลงมาอีก คือจะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจงลงไปเป็นเรื่องๆ และส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการเตรียมหรือฝึกคนที่จะเข้าทำงานหรือกำลังทำงานให้สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม (ทวีป อภิสิทธิ์, 2551, หน้า 3-4)

วิจิตร อาวะกุล (2537) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มพูนความถนัด ความรู้ทางธรรมชาติ ทักษะ หรือความชำนาญ ความสามารถของบุคคลให้มีเทคนิควิชาการ ในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรเกิดพฤติกรรมใหม่ หรือเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่ง การฝึกอบรม หมายถึง การพัฒนาหรือฝึกฝนอบรมบุคคลให้เหมาะสมหรือเข้ากับงานหรือการทำงาน

พงศ์ หรดาล (2539) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อที่จะปรับปรุงและเพิ่มพูนความรู้ (knowledge) ทักษะ (skill) และทัศนคติ (attitude) อันเหมาะสม จนก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการที่มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้หลากหลายนั้น สรุปได้ว่า การฝึกอบรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่มุ่งเน้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีระบบ เพื่อพัฒนาทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ และทัศนคติของบุคคล ให้ไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานและภาระหน้าที่ต่างๆ ในปัจจุบันและอนาคตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ความสำคัญของการฝึกอบรม

วิจิตร อาวะกุล (2537, หน้า 63-64) ได้กล่าวว่า ความจำเป็นในการฝึกอบรม หมายถึง ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องใด ๆ เรื่องใดเรื่องหนึ่งในการทำงาน เช่น ความรู้ไม่พอ ขาดความเข้าใจ

K = knowledge (ความรู้) ขาดความรู้หรือความรู้ไม่พอสำหรับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

A = attitude (ทัศนคติ) ขาดท่าทีความรู้สึกที่ดีต่องานที่ทำ ความรัก การทุ่มเทและไม่มีอุดมการณ์

P = practice (การฝึกปฏิบัติ) การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องและขาดหลักวิธีการทำงานที่ถูกต้อง

S = skill (ทักษะ) ทักษะไม่พอเนื่องจากฝึกฝนมาน้อย ต้องฝึกอบรมเพิ่มเติม

I = interest (ความสนใจ) เนื่องจากขาดการจูงใจที่ดีและเหมาะสม

U = understanding (ความเข้าใจ) ขาดความเข้าใจในวิธีการทำงานต่างๆ ทำให้ได้งานไม่สมบูรณ์

การฝึกอบรมจึงต้องทำการเปลี่ยนแปลง เพิ่มพูนสิ่งดังกล่าวข้างต้นในตัวบุคคล อาจแยกอบรมเฉพาะด้านทัศนคติ (Attitude) หรือ ด้านทักษะ (Skill) หรือด้านความเข้าใจ (Understanding) ตามความจำเป็น

การฝึกอบรมเป็นแนวทางที่สำคัญที่จะทำให้พนักงานมีคุณภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพราะการฝึกอบรมช่วยให้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ใหม่ ๆ มีทักษะเพิ่มขึ้น และมีทัศนคติที่ดีซึ่งการฝึกอบรมเป็นการผสมผสานระหว่างข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ และประสบการณ์ ทำให้เกิดแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การ และทำให้พนักงานมีโอกาสเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง พนักงานทั้งหมดขององค์การจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรม เพราะองค์การมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งทางด้านเทคโนโลยี ความรู้ใหม่ ๆ และผู้คนที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องแสวงหาความรู้เพื่อก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องตระหนักว่าทุกคนในองค์กรต้องได้รับการฝึกอบรม การฝึกอบรมต้องทำเป็นขั้นตอน อย่างเป็นระบบ มีการประสานความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร ตลอดจนถึงการวางรูปแบบการเรียนรู้ การสร้างหลักสูตรเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ในการทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุด การจัดอบรมจึงมีความสำคัญสรุปเป็นข้อได้ดังนี้

1. เพื่อความอยู่รอดขององค์การ
2. เพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้กับองค์การ
3. เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการทำงานแก่พนักงานใหม่
4. ช่วยให้พนักงานสามารถทำงานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

5. เป็นการกระตุ้นให้พนักงานมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น

6. เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงาน หรือการทำงานในระดับที่สูงขึ้น หรือมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ในการทำงาน

การจัดอบรมช่วยนำพาองค์การสู่เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ช่วยทำให้พนักงานมีทักษะและความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างองค์การให้มีการฝึกฝนและกระตุ้น จูงใจพนักงานอย่างดีพอ ช่วยเพิ่มความพึงพอใจในงานและความสำเร็จในชีวิตของพนักงาน ช่วยพัฒนาและธำรงรักษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานให้สอดคล้องต่อความต้องการขององค์การ ช่วยสื่อวิสัยทัศน์ นโยบายและกลยุทธ์สู่พนักงาน ช่วยธำรงรักษาพฤติกรรมพนักงานให้มีจริยธรรมและความรับผิดชอบทางสังคม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการ

การฝึกอบรมมีลักษณะดังนี้คือ

1. เป็นกระบวนการ (process) อย่างหนึ่งในการพัฒนาองค์การ โดยอาศัยการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีการวางแผนที่ดี และเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องกันไปโดยไม่หยุดยั้ง

2. การกระทำทั้งหมดก็มุ่งที่จะเปลี่ยนพฤติกรรม 3 ด้าน คือ

2.1 เพิ่มพูนความรู้ (knowledges) เนื่องจากความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของวิทยาการในปัจจุบัน ก่อให้เกิดความจำเป็นที่ทุกคนต้องขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันต่อเหตุการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้บังเกิดประสิทธิผลขึ้น

2.2 เพิ่มพูนทักษะ (skills) หรือความชำนาญเพื่อบรรเทา การสูญเสียอันเกิดจากการทำงานโดยขาดทักษะและประสบการณ์

2.3 เปลี่ยนแปลงทัศนคติ (attitudes) เพื่อให้เกิดความคิดอ่านใหม่ ๆ เปลี่ยนแปลงความเชื่อเก่า ๆ ที่ล้าสมัยและเสื่อมถอย เพื่อให้เกิดทัศนคติใหม่ที่มีประโยชน์ตามความประสงค์ของหน่วยงาน ตลอดจนพัฒนาพฤติกรรมนิสัยให้มีการกระทำที่เหมาะสมถูกต้องตามแบบแผนยิ่งขึ้น

3. เป็นกระบวนการที่จะช่วยเพิ่มพูนความสามารถ (ability) ประสิทธิภาพ (efficiency) ของบุคคล อันจะก่อให้เกิดประสิทธิผล (effectiveness) ต่อหน่วยงานเป็นสำคัญ (ความหมายของการฝึกอบรม, *ออนไลน์*, 2553)

1.3 ปัญหาทั่วไปที่เกิดขึ้นในการจัดฝึกอบรบ

1.3.1 ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการจัด

1.3.2 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ และทักษะตามที่ต้องการหรือไม่

1.3.3 ความพึงพอใจต่อบรรยากาศการฝึกอบรม ความน่าสนใจ

1.3.4 ความประทับใจในจัดฝึกอบรม

1.3.5 ความสะดวกสบายในระหว่างการฝึกอบรม

1.3.6 วิทยากรและคณะผู้จัดฝึกอบรม

1.3.7 สถานที่

1.3.8 ระยะเวลาที่ดำเนินการ

1.3.9 เทคนิคในการจัดฝึกอบรม

1.3.10 สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม (ประหยัด รอดโพธิ์ทอง)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้ช่วยวิทยากร

2.1 ความหมาย และความสำคัญของการเป็นผู้ช่วยวิทยากร

นิยามและความหมายของวิทยากร

วิทยากร หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ เกิดทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องที่อบรม จนกระทั่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้และสามารถจุดประกายความคิด เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่วิทยากรและผู้จัดการฝึกอบรมตั้งไว้

สมชาติ กิจยรรยง (2545, หน้า 38) กล่าวว่า วิทยากรจะต้องมีความรู้ความสามารถ 3 ด้าน ด้านแรก คือ มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น มีความรู้หรือประสบการณ์ในเรื่องเนื้อหาที่จะนำเสนอหรือสอน ด้านที่สอง คือ มีความสามารถในการถ่ายทอด สามารถใช้เทคนิคการฝึกอบรมแบบผสมผสานได้เป็นอย่างดี และด้านที่สาม คือ มีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคล ซึ่งคนเปรียบเหมือนบัวสี่เหล่า คือ บัวโผล่พ้นน้ำ รับอะไรได้เร็ว สติปัญญาดี บัวปริ่มน้ำ สติปัญญาปานกลาง ขยัน แต่ต้องทดสอบความเข้าใจ บัวใต้น้ำ คือ ต้องสอนซ้ำ และทบทวนบ่อย ๆ และบัวใต้ดิน คือ ผู้ที่สอนยาก รับอะไรได้ยาก

อ้อม ประนอม (2543, หน้า 71) ได้กล่าวถึงการเป็นวิทยากรที่ดีจะต้องมีความรู้ความสามารถ และมีความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วิทยากรที่ดี จะต้องมีความสามารถในการควบคุมตนเองในด้านอารมณ์ ท่าทีให้อยู่ในลักษณะสงบ

2. วิทยากรที่ดี ต้องมีความสามารถในการสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเองเกิดขึ้นได้ โดยการเตรียมการอบรมอย่างสมบูรณ์ ความพร้อมในเนื้อหา เทคนิค และสื่อตลอดจนความพร้อมด้านร่างกาย และจิตใจ

3. วิทยากรที่ดี ควรเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความพึงพอใจ ตั้งใจ ความขยัน คล่องแคล่วว่องไว ดูแล้วสดชื่นกระชุ่มกระชวยให้อยู่ในลักษณะพอดี โดยการพักผ่อนให้เพียงพอ รับประทานอาหารพอดี

4. วิทยากรที่ดี เป็นบุคคลที่มีสุขภาพทางจิตและร่างกายสมบูรณ์ วิทยากรเป็นคนที่มีสุขภาพพลานามัยที่ดี

5. วิทยากรที่ดี มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ปรับปรุงเสียง จังหวะ ลีลา ในการพูด ออกเสียงถ้อยคำถูกต้อง เน้นเสียงตามจังหวะของเนื้อความ การเว้นวรรคได้ถูกต้อง ใช้เสียงการพูดให้มีระดับสูงต่ำ เพื่อให้มีความชัดเจนและเน้นหนักเบาได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า วิทยากรจะต้องมีความรู้ความสามารถ ในด้านต่างๆ คือ มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน มีความสามารถในการถ่ายทอด มีความสามารถในการพูด การใช้ภาษา มีความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ มีความสามารถในการมองคน สามารถวิเคราะห์ผู้เข้ารับการอบรมได้ และมีความสามารถสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง และผู้เข้าร่วมอบรมได้

ความสำคัญในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี

ในการดำเนินการจัดการฝึกอบรม เพื่อให้บรรลุตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการนั้น มีกิจกรรมที่สำคัญหลายอย่าง ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการฝึกอบรม ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ จะประกอบไปด้วย การจัดซื้อและจัดเตรียมวัสดุสำหรับการฝึกอบรม การขนย้ายสัมภาระที่ใช้ในการฝึกอบรม การจัดเตรียมเอกสารและสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม การติดตั้งสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม การเตรียมและดูแลความพร้อมของสถานที่ฝึกอบรม การรับลงทะเบียน การแจกเอกสารประกอบการประชุม แบบประเมินผลและการรวบรวมเอกสารหลังการอบรม การช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การถ่ายภาพกิจกรรม การจัดเตรียมบริการอาหารว่างช่วงพักระหว่างอบรม การจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์สัมภาระต่าง ๆ หลังอบรม และการสรุปปัญหาอุปสรรคในการฝึกอบรม ในส่วนที่รับผิดชอบหรือวิทยากรมอบหมาย จะเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรหรือทีมงานวิทยากร ไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง จะต้องมีผู้ช่วยวิทยากรที่รู้ใจกันเป็นอย่างดี ที่ช่วยให้การดำเนินการฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุจุดประสงค์ และสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาฝึกอบรม ถ้าได้มีการเตรียมความพร้อมในการสร้างทีมงานในการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรที่รู้ใจเป็นอย่างดีในการทำหน้าที่ดังกล่าว ย่อมทำให้การฝึกอบรมบรรลุจุดประสงค์และที่สำคัญจะเป็นการสร้าง **“ผู้ช่วยวิทยากรที่ดี เป็นวิทยากรที่ดีในอนาคต”**

จุดมุ่งหมายในการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่มีประสิทธิภาพ

ในการฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยาการให้เกิดประสิทธิภาพ ควรมีจุดมุ่งหมายในการฝึกเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในด้านต่าง ๆ คือ 1) สามารถอธิบายความหมาย บทบาท และการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีได้ 2) สามารถบอกเทคนิควิธีการอบรมแบบต่าง ๆ ได้ และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม 3) สามารถอธิบายถึงหลักการพูด การสร้างบุคลิกภาพที่ดีได้อย่างถูกต้อง 4) สามารถเลือกใช้สื่อและใช้สื่อเพื่อการนำเสนอได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 5) สามารถจัดหรือสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ได้ และ 6) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการเป็นวิทยากรที่ดีในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

คุณสมบัติผู้ช่วยวิทยากรที่ดี

ในการที่จะเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีได้ จะต้องมีคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย มีหัวใจบริการ การสร้างจิตสำนึกในการให้บริการ (Service Mind) มีความตรงต่อเวลา มีความสุภาพอ่อนน้อม รู้จักกาลเทศะ มีความกล้าแสดงออก ชอบพูดคุย เข้ากับคนง่าย มีไหวพริบ ยิ้มง่าย ช่างสังเกต จดจำ มีความกระตือรือร้น มีความอดทน รู้ใจวิทยากร ทำงานรวดเร็ว ทันใจ ช่วยในกระบวนการจัดฝึกอบรม ตั้งแต่การรับลงทะเบียน และประเมินผลก่อนและหลังการอบรม ช่วยติดตั้งสื่ออุปกรณ์ ต่าง ๆ จัดเตรียมวัสดุที่ใช้ในการฝึกอบรม ช่วยจัดเตรียม ดูแล ความพร้อมของสถานที่ฝึกอบรม ช่วยจัดซื้อวัสดุในการฝึกอบรม ช่วยรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทั้งการถ่ายภาพ การบันทึกเสียง การรวบรวมคำถาม คำตอบระหว่างการฝึกอบรม และให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แล้วแต่วิทยากรหลักจะให้ช่วยเหลือ หรือแล้วแต่สถานการณ์ (ที่มา : http://www.oknation.net)

2.2 การวางแผน การเตรียมตัว และการสร้างบุคลิกภาพสำหรับการเป็นผู้ช่วยวิทยากร

การวางแผนและการเตรียมตัว

ชาญชัย อาจินสมาจาร กล่าวถึงการวางแผนและการเตรียมตัวของผู้ช่วยวิทยากรว่ามีความจำเป็นสำหรับรายวิชาการฝึกอบรมใด เพราะผู้ช่วยจะต้องรู้ในสิ่งที่จะทำ ต้องรู้อย่างถี่ถ้วนในสิ่งที่จะต้องทำให้สัมฤทธิ์ผล และจะต้องจัดหาแนวทางที่เป็นตรรกะและจัดระเบียบให้กับการฝึกอบรมที่จะต้องจัด จะต้องปรากฏตัวแบบน่าเชื่อถือและมืออาชีพ การวางแผนและการเตรียมตัวจะเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ช่วยยิ่งขึ้น ซึ่งหากการขาดการเตรียมตัวจะทำให้เกิดความสับสนในส่วนของผู้ช่วยวิทยากร ซึ่งจะถูกจับได้โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรม และจะก่อให้เกิดความสับสนในจิตใจของพวกเขาด้วย ดังมีคำกล่าวโบราณที่กล่าวว่า **“ล้มเหลวในการเตรียมก็เท่ากับต้องเตรียมเพื่อความล้มเหลว”**

ดังนั้นผู้ช่วยวิทยากรจะต้องมีการวางแผนและเตรียมตัวในขั้นตอนหลักของกระบวนการ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบประชากรกลุ่มเป้าหมาย จะต้องหาข้อมูลเกี่ยวกับประชากรกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะหาได้ นั่นก็คือผู้เข้ารับการฝึกอบรม ไม่ว่าจะเป็นแหล่งข้อมูลใดที่มี

2. ตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ ให้ตรวจสอบว่าวัสดุอุปกรณ์ทั้งหมดมีความทันสมัยและสมบูรณ์ และมีการสรุปการฝึกฝน คู่มือและวัสดุ อุปกรณ์อื่น ๆ เพียงพอ จงแน่ใจว่ามีความคุ้นเคยกับประเด็นการเรียนรู้หลัก บันทึกของผู้ฝึกอบรม ตาราง และแบบฝึกหัดที่เตรียมล่วงหน้า

3. เตรียมแบบตรวจสอบรายการทักษะ วิธีการที่สามารถช่วยเหลือในการติดตามผลทบทวนและประเมินการใช้ทักษะก็คือการใช้แบบตรวจสอบรายการทักษะ สิ่งเหล่านี้คือการแบ่งรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรขององค์ประกอบของทักษะที่สังเกต ซึ่งสามารถประเมินประสิทธิผลของการปฏิบัติงานได้

4. ตรวจสอบเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก ความจำเป็นในการตรวจสอบขึ้นอยู่กับชนิดของเครื่องมือที่ต้องการ และความคุ้นเคยของผู้ใช้ต่อเครื่องอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ เช่น เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องเล่นวิดีโอ มอนิเตอร์โทรทัศน์ ระบบโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน ไวท์บอร์ด ปากกาทำเครื่องหมาย เป็นต้น

5. ประสานงานกับผู้เข้ารับการอบรม ผู้ช่วยวิทยากรจะต้องเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดฝึกอบรม เพื่อชี้แจงรายละเอียดให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างชัดเจน (ชาญชัย อาจินสมาจาร, 2547, หน้า 21-37)

การพัฒนาบุคลิกภาพสำหรับการเป็นผู้ช่วยวิทยากร

บุคลิกภาพเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้ โดยต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดทรงผม การเลือกทรงผมให้เหมาะกับตัวเอง โดยเฉพาะให้เหมาะกับรูปหน้าของตนเองก็จะทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น

2. การแต่งกาย การเลือกใส่เสื้อผ้าให้เหมาะสมกับรูปร่าง ควรแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่อยู่ในสภาพเรียบร้อย ไม่มีเศษด้ายขาดรุ่งริ่ง

3. การเดิน นั่ง และยืน ผู้ที่มีลักษณะท่าเดิน นั่งและยืนที่ดี คือ เดินยืดตัว หน้าตรง เดินแกว่งแขนไปมาเล็กน้อย จะแสดงออกถึงความเป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองและมีความเชื่อมั่น ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อบุคลิกภาพที่ดีแล้ว ยังส่งผลดีต่อสุขภาพของคุณด้วย

4. การใช้สายตา และแววตา การสบตากับผู้ที่เราคุยด้วย เป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีในการสนทนาและเป็นเสน่ห์ดึงดูดใจอีกด้วย

5. การใช้คำพูด และน้ำเสียง การใช้คำพูดและน้ำเสียงที่สุภาพ หลีกเลี่ยงคำพูดที่ก้าวร้าว เหน็บแนม เอะอะโวยวาย และโดยเฉพาะคำพูดที่ทำให้คู่สนทนารู้สึกว่าถูกดูหมิ่น

6. การแสดงพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ธรรมดา การแสดงพฤติกรรมอื่น ๆ ที่คุณทำเป็นประจำจนเกิดความเคยชินก็ทำให้ดูเสียบุคลิกภาพได้ เมื่อคุณทำพฤติกรรมเหล่านั้นในที่สาธารณะ เช่น พฤติกรรมการชอบดึงผม กัดเล็บ แคะจมูก เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ไม่ควรทำในที่สาธารณะเพราะจะทำให้เสียภาพพจน์และเสียบุคลิกภาพ (แหล่งที่มา: http://th.jobsdb.com)

2.3 เทคนิคการพูดต่อหน้าสาธารณะชน

นักพูดที่มีชื่อเสียงหลายคนทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ มักมีเทคนิคแตกต่างกัน ได้แก่

อ.ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ เจ้าตำรับทอล์คโชว์เมืองไทยคนแรก ๆ มักจะเขียนสิ่งที่น่าสนใจหรือสิ่งที่ใช้ประกอบการพูดลงในกระดาษแผ่นเล็ก ๆ แทบทุกวัน เมื่อถึงเวลาแสดงทอล์คโชว์ ก็จะเปิดกล่องแล้วนำมาเขียนบทพูด

ชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรีของไทย มักให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเตรียมคำพูด ท่านจะมีสมุดอยู่เล่มหนึ่ง เมื่ออ่านพบคำพูดของใครที่น่าสนใจหรือที่สามารถจะนำไปใช้ในอนาคตได้ ท่านจะจดเป็นข้อมูล แล้วก็เขียนโครงเรื่อง ซ้อมพูด อัดใส่เทป เปิดฟังแล้วแก้ไข เมื่อแก้ไขจนพอใจถึงได้นำออกไปพูด

เดล คาร์เนกี้ อาจารย์สอนด้านการพูดระดับโลกเคยซ้อมบทพูดต่อกองหญ้า ซ้อมพูดขณะถอนหญ้า

ลินคอล์น อดีตประธานาธิบดีของสหรัฐ ซ้อมพูดขณะอยู่บนหลังม้า ขณะที่ขี่ม้าเดินทางเป็นระยะทางไกลๆ

เทคนิคการพูดที่ดี

เทคนิคในการพูดที่ดีจะต้องพูดเป็น มีหลักการพูดง่าย ๆ 4 หลักการ หลักการแรก คือ พูดให้มีเนื้อหาสาระ เชิงสร้างสรรค์ น่าสนใจ พูดแล้วทำให้ผู้ฟังเกิดกำลังใจ มีความหวังรู้สึกดี สดชื่น สมหวัง หลักการที่สอง มีความตั้งใจ จริงใจในการพูด น้ำเสียงในการพูดนั้นต้องแสดงออกถึงความจริงใจ สุภาพ อ่อนโยน ดังชัดเจน ตั้งใจที่จะให้ความรู้ที่มีเนื้อหาสาระดี หลักการที่สาม คือ มีความเข้าใจผู้ฟัง ผู้ที่เราจะพูดด้วย หากเรามีความเข้าใจผู้ฟังว่าต้องการอะไร ผู้พูดมีเจตนาดี การพูด

ส่วนสุทธิชัย ปัญญโรจน์ กล่าวถึงเทคนิคการพูดที่ดีมี 6 ประการ คือ 1) การพูดที่ดีต้องเน้นไปที่ตัวผู้ฟังเป็นหลัก ควรพูดให้ตรงกับวัยของผู้ฟัง 2) การพูดที่ดีต้องยกตัวอย่างให้มาก ๆ 3) การพูดที่ดีต้องสอดใส่อารมณ์ขัน 4) การพูดที่ดีต้องครบเครื่อง หมายถึง มีบทกลอนประกอบการพูดบ้าง มีเพลงประกอบการพูดบ้าง มีคำคมประกอบการพูดบ้าง 5) การพูดที่ดี ควรมีน้ำเสียงต่าง ๆ ประกอบการพูดตามสถานการณ์ต่าง ๆ ถ้อยคำบ่งบอกถึงความหมาย แต่น้ำเสียงก่อให้เกิดการหวั่นไหวได้ และ 6) การพูดที่ดี ต้องเป็นตัวของตัวเอง เราอาจประทับใจนักพูดคนใดก็ตาม เราอาจจะเรียนรู้จากนักพูดคนใดก็ตาม เราอยากเป็นเหมือนใครก็ตาม แต่สุดท้าย เราต้องเป็นตัวของเราเอง (สุทธิชัย ปัญญโรจน์, ออนไลน์, 2553)

เคล็ดลับการพูดในที่ชุมชน

พากร พาที ได้นำเสนอเทคนิคการพูดในที่ชุมชน โดย เดล คาลเนกี้ ซึ่งถือเป็นปรมาจารย์ต้นตำหรับด้านการพูดเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งมีเคล็ดลับการพูดในที่ชุมชน 8 ข้อ ประกอบด้วย 1)ใช้ตัวอย่างเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นความแจ่มแจ้ง 2)หลีกเลี่ยงคำเทคนิค 3)ใช้ตัวอย่างกว้าง ๆ และตัวอย่างระบุ 4)เปรียบเทียบสิ่งที่ต้องการให้มีผู้ยอมรับกับสิ่งที่เขาเชื่ออยู่ก่อน 5)ทำจำนวนเล็กให้ดูใหญ่ ทำจำนวนใหญ่ให้ดูเล็ก 6)ทำตัวเลขให้ประทับใจ 7)เปรียบเทียบโดยอาศัยกราฟ 8)อ้างวาทะ ของผู้เชี่ยวชาญมาสนับสนุน (พากร พาที, 2552)

ยุดา รักไทย และปานจิตต์ โกญจนาวรรณ ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพูดต่อชุมชน 7 ขั้นตอน คือ (ยุดา รักไทย และปานจิตต์ โกญจนาวรรณ, 2552)

ขั้นที่ 1 การรวบรวมเนื้อหาที่จะพูด

ขั้นที่ 2 การจัดระเบียบเรื่อง

ขั้นที่ 3 การหาข้อความอื่นๆ มาประกอบหรือขยายความต่อไป

ขั้นที่ 4 การเตรียมอรัมภบทหรือบทนำ

ขั้นที่ 5 การเตรียมบทสรุป

ขั้นที่ 6 การซักซ้อมการพูด

ขั้นที่ 7 การแสดงการพูด เป็นการแสดงการพูด เกี่ยวกับแบบของการพูด มารยาทการพูด การแต่งกาย การใช้แสดงท่าทางประกอบ เป็นต้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอในการส่งเสริมเผยแพร่ให้ความรู้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

การนำเสนอเนื้อหาสาระมีความสำคัญต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่สอน โดยมีเทคนิคในการนำเสนอ เพื่อสร้างความสนใจและความเข้าใจในเนื้อหาสาระได้ง่ายขึ้น โดยมีหลักที่ต้องคำนึงในแต่ละด้านของการนำเสนอดังต่อไปนี้ (สยาม เอี่ยมพิชัยฤทธิ์, ออนไลน์, 2553)

3.1 ลักษณะการนำเสนอที่ดี

นอกจากการเลือกรูปแบบของการนำเสนอให้ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว จะต้องคำนึงถึงลักษณะของการนำเสนอที่จะช่วยให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการนำเสนอด้วย โดยทั่วไปลักษณะของการนำเสนอที่ดีควรมีดังต่อไปนี้

3.1.1 มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน กล่าวคือ มีความต้องการที่แน่ชัดว่า เสนอเพื่ออะไร โดยไม่ต้องให้ผู้รับการนำเสนอต้องถามว่าต้องการให้พิจารณาอะไร

3.1.2 มีรูปแบบการนำเสนอเหมาะสม กล่าวคือ มีความกะทัดรัดได้ใจความ เรียงลำดับไม่สับสน ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ใช้ตาราง แผนภูมิ แผนภาพ ช่วยให้พิจารณาข้อมูลได้สะดวก

3.1.3 เนื้อหาสาระดี กล่าวคือ มีความน่าเชื่อถือ เที่ยงตรง ถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วน ตรงตามความต้องการ มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทันสมัย และมีเนื้อหาเพียงพอแก่การพิจารณา

3.1.4 มีข้อเสนอที่ดี กล่าวคือ มีข้อเสนอที่สมเหตุสมผล มีข้อพิจารณาเปรียบเทียบทางเลือกที่เห็นได้ชัด เสนอแนะแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

3.2 คุณสมบัติของผู้นำเสนอ

ในการนำเสนอด้วยวาจา คุณสมบัติอันเป็นลักษณะประจำตัวของผู้นำเสนอ ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญของความสำเร็จในการนำเสนอ เพราะคุณสมบัติของผู้นำเสนอจะมีอิทธิพลต่อการโน้มน้าวชักจูงให้เกิดความสนใจ ความไว้วางใจ เชื่อถือ และการยอมรับได้มาก เท่ากับหรือมากกว่าเนื้อหาที่นำเสนอ ผู้นำเสนอที่ประสพความสำเร็จส่วนใหญ่ จะมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีบุคลิกดี มีความรู้อย่างถ่องแท้ มีความน่าเชื่อถือไว้วางใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีภาพลักษณ์ที่ดี มีน้ำเสียงชัดเจน มีจิตวิทยาโน้มน้าวใจ มีความสามารถในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ มีความช่างสังเกต และมีไหวพริบปฏิภาณในการตอบคำถามดี

3.3 ทักษะการนำเสนอ

3.3.1 น้ำเสียง น้ำเสียงของผู้ฝึกอบรมมีประโยชน์ต่อการสร้างความกระตือรือร้นในการฝึกอบรม การใช้เสียงให้มีประสิทธิภาพควรปรุงแต่งเสียงในด้านจังหวะ ความดัง ระดับเสียง

3.3.2 อากัปกิริยาและการเคลื่อนไหว โดยทั่วไปจะมีหลักว่า ให้ยืนตัวตรงและเคลื่อนไหวแต่ละครั้งอย่างมีความหมาย และเต็มไปด้วยพลังโดยใช้การเคลื่อนไหวสำหรับ เปลี่ยนเรื่องที่จะพูด เน้นจุดสำคัญ เติมความหลากหลายในการนำเสนอ เรียกให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีส่วนร่วม

3.3.3 ท่าทาง ไม่มีสิ่งใดจะน่าเบื่อไปกว่าการจ้องมองผู้ฝึกอบรมที่มีท่าทางเซื่องซึมและแลดูเหมือนฝืนใจทำเมื่อจะใช้ท่าทางใด ๆ

3..3.4 การใช้สายตา ปัญหาที่พบบ่อยเกี่ยวกับการใช้สายตา เช่น โฉบสายตาไปทั่วห้อง มองเลยข้ามศีรษะของผู้ฟัง มองออกไปนอกห้อง จ้องดูเพดานหรือพื้นอย่างเอาเป็นเอาตาย เพ่งไปทิศทางใดทิศทางหนึ่งหรือจ้องที่ผู้ฟังคนใดคนหนึ่งนานเกินไป

4. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์สำหรับการฝึกอบรม

4.1 เทคนิคการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในการนำเสนอ

4.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ ที่สามารถพิสูจน์และวัดผลได้ในสิ่งที่นำเสนอไปแล้วผู้ฟังมีปฏิกิริยาที่แสดงถึงความเข้าใจหรือไม่ มีทัศนคติเป็นอย่างไร เกิดความชำนาญและเป็นบุคคลที่มีคุณภาพที่ดี ปฏิบัติตามที่ต้องการหรือไม่ เป็นต้น

4.1.2 ลักษณะของการนำเสนอ การนำเสนอมีหลายลักษณะ เช่น การประชาสัมพันธ์ โฆษณา การเรียน การสอน การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา การขาย การประชุมลูกค้า การอภิปราย การรายงานต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น การแถลงข่าวสื่อมวลชน การบันเทิง การนิทรรศการ และการแสดงสินค้า

4.2.3 การเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ ควรวิเคราะห์ก่อนการตัดสินใจเลือกว่า สื่อหรืออุปกรณ์ใดเหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องที่จะนำเสนอ

4.2.4 การวางโครงเรื่องและภาพที่จะนำเสนอ ควรมีการเตรียมการหรือวางแผนก่อนและควรจะนึกถึงเรื่องและภาพออกมาในเวลาเดียวกันได้ แต่ก่อนจะร่างโครงเรื่องใด ๆ ควรจะมีการวิเคราะห์กลุ่มผู้ฟังก่อน

4.1.5 กำหนดขั้นตอนสำคัญในการนำเสนอ ในการนำเสนอแต่ละครั้งควรจะกำหนดขั้นตอนว่าอะไรควรเสนอก่อนหลัง เช่น การแนะนำตัว หรือว่านำเสนอก่อน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่ว่าจะมีเทคนิคหรือเคล็ดลับอะไรที่จะทำให้การเสนอนั้นๆได้รับการสนใจและเกิดความประทับใจจากผู้ฟัง

4.1.6 การนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนนำเสนอ ผู้พูดควรจะต้องคำนึงถึงกลุ่มผู้ฟังให้มาก โดยเฉพาะถ้ามีการนำอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาเข้ามาประกอบการนำเสนอ ผู้นำเสนอควรจะคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ ผู้ฟังและผู้พูดควรจะเห็นกันได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม ได้ยินเสียงอย่างชัดเจน เห็นภาพที่ปรากฏบนจอได้อย่างชัดเจน และถ้าไม่คุ้นกับสถานที่ควรไปดูสถานที่ก่อน

4.1.7 ซักซ้อมการนำเสนอ ถ้าเป็นนักพูดที่เก่งแล้วไม่ควรประมาท ในกรณีที่จะต้องใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา ควรมีการฝึกซ้อม กำหนดเวลาในการพูดและซ้อมให้ได้ในเวลา ฝึกซ้อมการใช้สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ ถ้าได้ซ้อมในสถานที่จริงก็จะเป็นประโยชน์มาก ควรจะซ้อมการนำเสนอต่อหน้าผู้ที่จะให้คำแนะนำได้ และควรมีการซักซ้อมด้วยความมั่นใจก่อนนำเสนอจริง

4.1.8 โฆษณา/ประชาสัมพันธ์ ในบางกรณีมีการนำเสนอในโอกาสพิเศษ จะต้องมีการลงทุนทั้งงบประมาณและการเสนอรูปแบบที่แปลกใหม่ เช่น การประชุมลูกค้าในการขายควรประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มที่เราต้องการให้มาชุมนุมมาให้ได้ ทั้งนี้เพื่อจะให้คุ้มค่ากับสิ่งที่เราลงทุนและให้เขาเล็งเห็นประโยชน์ที่เขาจะได้รับ

4.1.9 เตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอ ผู้นำเสนอควรจะหาประสบการณ์และเตรียมพร้อมเสมอ ที่จะเป็นผู้นำเสนอมืออาชีพ

4.1.10 บทสรุป ทบทวน ตอบข้อซักถาม ผู้นำเสนอจะต้องเตรียมพร้อมในเรื่องการสรุปเนื้อเรื่องที่นำเสนอ และในขณะเดียวกันอาจจะมีข้อซักถาม ผู้นำเสนอจะต้องมั่นใจ และเตรียมพร้อมด้วยความสุขุม สุภาพ ฉะนั้น ผู้นำเสนอจะต้องกำหนดเวลาเพื่อเหตุการณ์เหล่านี้ด้วย

4.1.11 การเตรียมงาน - อุปกรณ์ ก่อนนำเสนอ ตัดสินใจว่าควรจะนำอุปกรณ์อะไรไป สำรอง หลอดอะไหล่ เครื่องสายต่าง ๆ เลนซ์ นำอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้งานที่อยู่ในสภาพดีไปเท่านั้น กรณีเดินทางไกลควรจะสอบถามแต่ละท้องถิ่นว่ามีอุปกรณ์ที่ต้องการใช้หรือไม่ และควรจะมีบัญชีรายการสิ่งของบันทึกไว้อย่างละเอียด

4.1.12 ที่สถานที่นำเสนอ (ห้องบรรยาย) ไปถึงสถานที่ก่อนการบรรยายในการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ ตรวจสอบและทดลองซ้อมการใช้ด้วยความมั่นใจ ตรวจสอบ ระบบเสียง-ภาพ ว่าสัมพันธ์กับผู้ชมหรือไม่ ตรวจสอบว่าผู้ชมเห็นภาพชัดเจนและทั่วถึง ควรใช้สูตรระบบ 8 H ทุกครั้งในการฉายภาพ และคำนึงระบบการถ่ายเทอากาศไว้ด้วย (สยาม เอี่ยมพิชัยฤทธิ์, *ออนไลน์*, 2553)

5. แนวคิดในการจัดทำโครงการวิจัย

แผนภาพแสดงที่มาของการจัดทำโครงการวิจัย

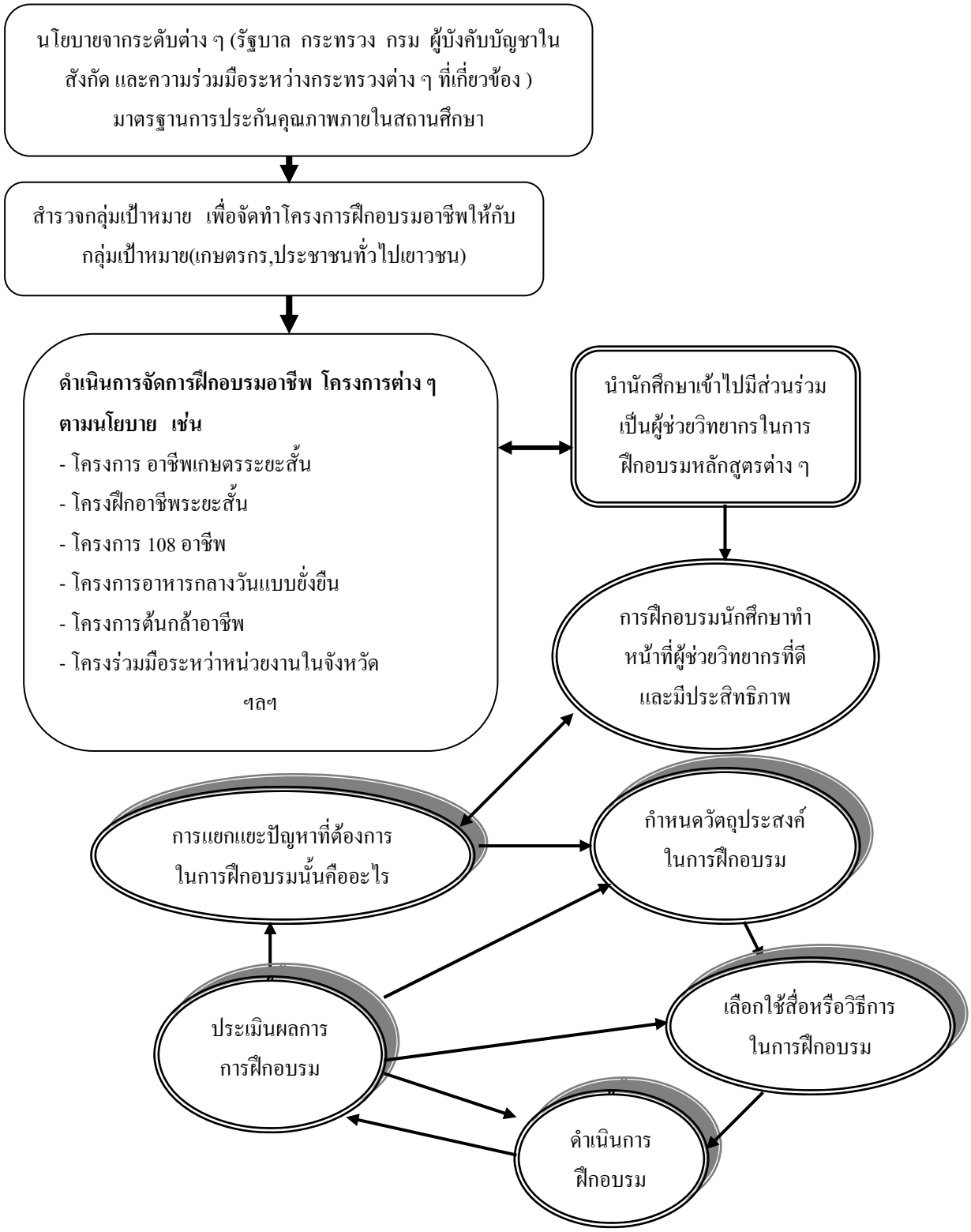

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

****

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการฝึกอบรมนักศึกษาเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร โดยการจัดทำคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรฯ ขึ้น เพื่อใช้ในการฝึกอบรม ซึ่งได้ทำการศึกษาความเหมาะสมของคู่มือดังกล่าว โดยการสำรวจความพึงพอใจของครูวิทยากรต่อนักศึกษาที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือฝึกอบรมผู้ช่วยวิทยากร การศึกษาวิจัยนี้ จัดเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ในรูปแบบของการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. วิธีการศึกษา

1.1 ศึกษาและรวบรวมปัญหา

จัดทำแบบสอบถามสภาพปัญหาและระดับปัญหาของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับประชาชนและนักเรียนภายใต้โครงการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองจัดขึ้น และนำปัญหาเหล่านั้นมาหาทางปรับปรุงคุณภาพของนักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร

1.2 ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างคู่มือฝึกอบรม

เพื่อให้การจัดฝึกอบรมผู้ช่วยวิทยากรของนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีการรวบรวมข้อมูลด้านการเป็นวิทยากรจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีการสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตเพื่อพัฒนาคู่มือสำหรับใช้เป็นเอกสารประกอบและสื่อสำหรับใช้ในการฝึกอบรมนักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่มีคุณภาพ

1.3 การตรวจสอบคุณภาพคู่มือฝึกอบรม

เพื่อให้คู่มือฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ ได้นำคู่มือฝึกอบรมที่จัดทำขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมงานอาชีพ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสม

1.4 การฝึกอบรมผู้ช่วยวิทยากร

ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่สนใจในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรจากนักศึกษาระดับชั้นต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งมีนักศึกษาสนใจเข้าอบรมเพื่อเป็นผู้ช่วยวิทยากรจำนวน 24 คน โดยมีการแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม

1.5 การทดสอบนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพ

ดำเนินการจัดนักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมฯ ให้เข้าเป็นผู้ช่วยวิทยากรในการฝึกอบรมด้านวิชาชีพแก่ประชาชนและนักเรียน โดยให้ครูวิทยากรประเมินความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของนักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร

1.6 การนำผลการศึกษาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาและเผยแพร่

เมื่อดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ผลที่ได้จากวิจัยแล้ว จัดทำรายงานผลการวิจัยการใช้คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง และแบบสอบถามปัญหาและความพึงพอใจ เผยแพร่ให้ครูที่เกี่ยวข้องนำไปทดลองใช้และให้ข้อคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงเพื่อให้ได้กระบวน การพัฒนาคุณภาพและคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาที่ดี มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเอกสารให้ครูที่เกี่ยวของโดยตรงและการเผยแพร่ผลการวิจัยทางอินเตอร์เน็ท

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทดลองกับกลุ่มประชากรซึ่งเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองจำนวน 24 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

3.2 แบบสำรวจปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

3.2.1 ปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร

ปัญหาที่เกิดขึ้น มากที่สุด ให้ 5 คะแนน
ปัญหาที่เกิดขึ้น มาก ให้ 4 คะแนน
ปัญหาที่เกิดขึ้น ปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ปัญหาที่เกิดขึ้น น้อย ให้ 2 คะแนน
ปัญหาที่เกิดขึ้น น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

3.3 แบบสำรวจความพึงพอใจต่อนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

3.3.1 ความพึงพอใจต่อนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร

การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	มาก	ให้ 4 คะแนน
การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	น้อย	ให้ 2 คะแนน
การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

4. การรวบรวมข้อมูล

4.1 สำรวจปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการช่วยครูวิทยากรที่จัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพจากวิทยากร มารวบรวมสำหรับวิเคราะห์ผล และสรุปปัญหาเพื่อจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ

4.2 สำรวจข้อมูลความพึงพอใจต่อนักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร จากครูวิทยากรและครูผู้สังเกตการณ์ในการฝึกอบรม มารวบรวมสำหรับวิเคราะห์และสรุปผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจความคิดเห็นจากครูวิทยากรด้านปัญหาการดำเนินงานของนักศึกษาที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรมารวบรวมคะแนนและหาค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการจัดฝึกอบรมให้กับนักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

5.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจข้อมูลความพึงพอใจของครูวิทยากรต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพมารวบรวมคะแนน หาค่าเฉลี่ยและจัดแบ่งระดับความพึงพอใจของครูวิทยากร เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาผู้ช่วยวิทยากรที่ผ่านการฝึกอบรม

5.3 นำข้อมูลความคิดเห็นจากการสำรวจจากครูวิทยากรมาสรุปและใช้เป็นแนวทางการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการฝึกอบรมต่อไป

เกณฑ์การแปรผล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปรผลค่าเฉลี่ย โดยแบ่งช่วงเกณฑ์การแปรผลออกเป็น 5 ช่วง มีค่าระหว่าง 1 – 5 โดยในแต่ละช่วงมีค่าความแตกต่างช่วงละ 0.8 โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยผลการศึกษาปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการเป็นวิทยากรผู้ช่วย

ค่าเฉลี่ย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ไม่จำเป็นต้องมีการปรับปรุง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาที่เกิดขึ้นบ้างเล็กน้อย อาจมีการปรับปรุงหรือไม่ปรับปรุงปัญหา

2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาเกิดขึ้นในระดับปานกลาง ควรมีการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาที่เกิดขึ้นมาก จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาเกิดขึ้นมากที่สุด จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ค่าเฉลี่ยผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาในการเป็นวิทยากรผู้ช่วย

ค่าเฉลี่ย

1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานน้อยที่สุด จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไข

1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานน้อย ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขปัญหา

2.51 - 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานระดับปานกลาง ควรมีการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานมาก สามารถนำไปใช้เผยแพร่ได้ดี

4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีเป้าหมายในการศึกษาประสิทธิภาพของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ จากการวัดปัญหาและความพึงพอใจของครูวิทยากรที่เกิดจากการดำเนินการฝึกอบรมด้านวิชาชีพ

การศึกษาปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล ใช้ค่าร้อยละของปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดฝึกอบรม และค่าเฉลี่ยของปัญหาที่เกิดขึ้นใน

การศึกษาความพึงพอใจของวิทยากรในการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล ใช้ค่าเฉลี่ยแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร ค่าพิสัยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงถึงความแปรปรวนภายในกลุ่มนักศึกษาที่เกิดจากการฝึกอบรม และค่าร้อยละของครูวิทยากรที่ยอมรับคุณภาพของนักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร

ในการทดสอบสมมติฐานด้านความเหมาะสมของคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองที่ดีและมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้พัฒนานักศึกษา โดยวิธีการเปรียบเทียบระหว่างการฝึกอบรมโดยใช้คู่มือฝึกอบรมในห้องเรียนกับการใช้คู่มือฝึกอบรมร่วมกับการฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลอง ใช้ค่าสถิติ T-Test

****

บทที่ 4
ผลการวิจัย

****

จากการวิจัยการฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ในระหว่าง เดือนพฤศจิกายน 2552 – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาในการจัดให้นักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรของครูในการฝึกอบรมด้านงานอาชีพ เพื่อนำมาสู่การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมโดยการจัดทำคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง และการศึกษาความพึงพอใจของครูวิทยากรต่อการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรของนักศึกษาโดยมีรายละเอียดผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาจากแบบสำรวจปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร

จากการดำเนินการให้นักศึกษาทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรแก่ครูวิทยากรจำนวน 8 คน ในการอบรมวิชาชีพ แก่ประชาชนและนักเรียน และสำรวจความคิดเห็นของครูวิทยากรที่มีต่อสภาพความพร้อมของนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร พบว่า ครูวิทยากรส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่านักศึกษามีความรู้ และทักษะในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรเท่ากับ 3.02 คะแนน มีค่าอยู่ระหว่าง 1.52 ถึง 3.62 คะแนน ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.65 ซึ่งจากเกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา มีค่าอยู่ในช่วงคะแนน 2.51 - 3.50 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีปัญหาด้านสภาพความพร้อมในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร ในระดับปานกลาง ควรมีการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยมีครูวิทยากร 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ที่ให้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.52 คะแนน แสดงให้เห็นว่าครูวิทยากรท่านนี้ มีความเห็นว่า นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร ในขณะที่ครูวิทยากรอีก 6 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75 ให้คะแนนอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.50 คะแนน แสดงว่า นักศึกษามีความพร้อมในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร อยู่ในระดับปานกลาง และมีครูวิทยากรอีก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ที่ให้คะแนน 3.62 คะแนน แสดงว่า นักศึกษายังขาดความพร้อมในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรในระดับมาก ต้องมีการปรับปรุงให้ความรู้ในการเป็นวิทยากรเพิ่มเติม

สำหรับสภาพปัญหาความพร้อมในการดำเนินการเป็นผู้ช่วยวิทยากร ในด้านคุณภาพและบุคลิกภาพของนักศึกษาจำนวน 12 ด้าน และการเป็นผู้ช่วยวิทยากรในการดำเนินการฝึกอบรม 9 ด้าน รวม 21 ด้าน พบว่า ครูวิทยากรที่ให้คะแนนสภาพปัญหาเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.51–3.50 คะแนน มีจำนวน ถึง 18 ด้าน จาก 21 ด้าน คิดเป็นร้อยละ 85.7 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในการทำหน้าที่การเป็น

ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนจากปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร จากครูวิทยากร 8 คน

ที่	สภาพปัญหา	ระดับปัญหาจากความคิดเห็นของครูวิทยากร 8 คน								เฉลี่ย
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	
1	ไม่ตรงเวลา	4	2	3	3	5	4	2	3	3.25
2	ไม่รู้บทบาทหน้าที่	4	3	3	4	5	4	1	3	3.37
3	ไม่รู้จักกาลเทศะ	3	3	3	2	4	3	1	3	2.75
4	ขาดความรู้เรื่องที่ไปร่วมกิจกรรม	4	3	4	4	4	3	3	5	3.75
5	การแต่งกายไม่เหมาะสม	3	3	3	2	4	3	1	3	2.75
6	บุคลิกภาพไม่ดี	3	4	3	2	3	2	1	3	2.62
7	ไม่กล้าแสดงออก	4	4	4	4	4	4	2	4	3.75
8	พูดมาก ไร้สาระ	3	3	3	3	2	3	1	3	2.62
9	พูดไม่สุภาพ	4	2	3	2	2	2	1	3	2.37
10	ขาดจิตบริการ	4	4	3	3	3	3	2	4	3.25
11	เข้าร่วมกิจกรรมเหมือนถูกบังคับ	4	4	2	3	2	3	2	4	3.00
12	ความขี้เกียจ	3	3	3	3	3	4	2	4	3.12
13	การจัดเตรียม อุปกรณ์ วัสดุ	5	4	3	4	4	3	2	3	3.50
14	การช่วยขนย้ายสัมภาระไปที่ปฏิบัติงาน	4	4	3	3	3	3	2	3	3.12
15	การจัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรม	4	4	3	3	3	3	1	3	3.00
16	การรับลงทะเบียน	4	3	3	3	4	3	1	3	3.00
17	การทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร	4	3	3	3	5	3	1	4	3.25
18	การจ่ายเบี้ยเลี้ยงผู้เข้าอบรม	3	3	3	2	2	2	1	3	2.37
19	การจัดเก็บ อุปกรณ์หลังอบรม	3	4	3	4	3	3	2	4	3.25
20	การแจกแบบประเมินผลหลังการอบรม	3	4	3	2	1	2	2	3	2.50
21	การสรุปผลการอบรม	3	3	4	2	4	2	1	3	2.75
	รวม	76	70	65	61	70	62	32	71	
	ค่าเฉลี่ย	**3.62**	**3.33**	**3.10**	**2.9**	**3.33**	**2.95**	**1.52**	**3.38**	**3.02**
	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน									**0.65**

2. ผลการสำรวจข้อมูลความพึงพอใจของครูวิทยากรต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือฝึกอบรมฯ

จากปัญหาที่ครูวิทยากรได้นำเสนอให้มีการพัฒนานักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยวิทยากร จึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง เพื่อฝึกอบรมนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการทดสอบประสิทธิภาพของคู่มือฝึกอบรมฯ ที่จัดทำขึ้น โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ฝึกอบรมตามคู่มือฝึกอบรม และกลุ่มที่ 2 ใช้คู่มือฝึกอบรมควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง จากนั้นจึงให้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมงานอาชีพ โดยมีครูวิทยากรและครูผู้สังเกตการณ์ให้คะแนนความพึงพอใจในการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรของนักศึกษา ซึ่งผลการให้คะแนนความพึงพอใจมีดังนี้

2.1 คะแนนความพึงพอใจของครูวิทยากรที่มีต่อนักศึกษากลุ่มที่ 1 ซึ่งมีนักศึกษาจำนวน 12 คน ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร โดยได้ดำเนินการฝึกอบรมและสำรวจข้อมูลและรวบรวมผลการสำรวจ จำนวน 33 ตัวอย่าง ผลการศึกษาคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 4.35 คะแนน โดยค่าคะแนนต่ำสุดและสูงสุด เท่ากับ 3.47 และ 4.86 คะแนน ค่าพิสัย อยู่ที่ 1.39 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.34 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การแปลผล ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.35 คะแนน มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สามารถนำคู่มือการฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นไปใช้เผยแพร่ได้ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยของครูวิทยากรที่มีต่อนักศึกษากลุ่มที่ 1 ที่ฝึกอบรมโดยการใช้คู่มือฝึกอบรม จำนวน 33 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่	คะแนนความพึงพอใจ
1	4.2
2	4.8
3	4.21
4	4.2
5	4.27
6	4.53
7	4.07
8	4.5
9	4.81
10	4.79
11	4.43
12	4.86
13	4.86
14	4.79
15	4.5
16	4.31
17	4.63
18	4.5
19	3.93
20	4.2
21	3.93
22	3.47
23	3.8
24	4.13
25	4.62
26	4.46

ตารางที่ 2 แสดงผลคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยของครูวิทยากรที่มีต่อนักศึกษากลุ่มที่ 1 ที่ฝึกอบรมโดยการใช้คู่มือฝึกอบรม จำนวน 33 ตัวอย่าง (ต่อ)

ตัวอย่างที่	คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย
27	4.58
28	4.27
29	4.2
30	4.13
31	4.4
32	3.87
33	4.31
ผลรวม	143.57
ค่าเฉลี่ยรวม	4.35
S.D.	0.34

สำหรับความพึงพอใจของครูวิทยากรที่มีต่อนักศึกษาในการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรในประเด็นที่ทำการศึกษาจำนวน 15 ข้อ พบว่า ครูวิทยากรมีความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของนักศึกษาในกลุ่มที่ 1 เฉลี่ย เท่ากับ 4.35 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมากเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล โดยประเด็นในการศึกษาที่มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 13.33 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 4.51 คือ การตรงต่อเวลาในการมาช่วยปฏิบัติงาน ได้ระดับคะแนน 4.56 และการจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์สัมภาระต่างๆ หลังอบรม ได้ระดับคะแนน 4.72 ส่วนประเด็นศึกษาอีก 13 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 86.67 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงคะแนน 3.51-4.50 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ซึ่งหมายถึง คู่มือการฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้เผยแพร่ได้ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

0.D คะแนนความพึงพอใจของครูวิทยากรที่มีต่อนักศึกษากลุ่มที่ 2 ซึ่งมีนักศึกษาจำนวน 12 คน ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร โดยได้ดำเนินการฝึกอบรมและทำการสำรวจข้อมูลและรวบรวมผลการสำรวจ จำนวน 18 ตัวอย่าง ผลการศึกษาความพึงพอใจเฉลี่ยมีค่าต่ำสุดที่ 3.80 คะแนน และค่าสูงสุดที่ 4.87 คะแนน โดยมีค่าพิสัย 1.07 ค่าเฉลี่ย 4.43 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.30 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การแปลผล ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ อยู่ในช่วงระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจต่อ

ตารางที่ 3 แสดงผลคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยของครูวิทยากรที่มีต่อนักศึกษากลุ่มที่ 2 ที่ฝึกอบรมโดยการใช้คู่มือฝึกอบรมควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง จำนวน 18 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่	คะแนนความพึงพอใจ
1	4.2
2	4.07
3	4.39
4	4.79
5	4.64
6	4.6
7	4.67
8	4.8
9	4.37
10	4.57
11	4.62
12	4.5
13	4.53
14	4.87
15	4.2
16	4.07
17	3.8
18	4.07
ผลรวม	79.76
ค่าเฉลี่ยรวม	4.43
S.D.	0.30

สำหรับความพึงพอใจของครูวิทยากรในประเด็นที่ทำการศึกษาจำนวน 15 ข้อ ต่อการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรของนักศึกษา พบว่า ความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 4.43 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล โดยประเด็นในการศึกษาที่มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 4.51 จำนวน 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 33.33 ซึ่งหมายถึง คู่มือการฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนประเด็นศึกษาอีก 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงคะแนน 3.51-4.50 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ซึ่งหมายถึง คู่มือฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้เผยแพร่ได้ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของวิทยากรต่อการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร

ที่	ประเด็นในการศึกษา	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
1	การตรงต่อเวลาในการมาช่วยปฏิบัติงาน	4.56	4.64
2	การจัดเตรียมวัสดุก่อนการฝึกอบรม	4.47	4.67
3	จัดเตรียมเอกสารและสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม	4.15	4.29
4	การจัดเตรียม ความพร้อมของสถานที่ฝึกอบรม	4.34	4.50
5	การติดตั้งสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม	4.33	4.64
6	ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จัดฝึกอบรม	4.21	4.31
7	มารยาทในการทำงาน การใช้คำพูดและความประพฤติที่เหมาะสม	4.42	4.36
8	การแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับการจัดฝึกอบรม	4.33	4.47
9	กล้าแสดงออก ชอบพูดคุยและเข้ากับคนง่าย	4.5	4.53
10	มีไหวพริบ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดฝึกอบรม	4.21	4.03
11	มีความกระตือรือร้น ช่างสังเกต จดจำ	4.02	4.08
12	การประสานงานกับวิทยากร ในระหว่างการจัดฝึกอบรม	4.42	4.44
13	การรับลงทะเบียน การแจกเอกสารประกอบการประชุม แบบประเมินผล และการรวบรวมเอกสารหลังการอบรม	4.00	4.13
14	การให้บริการแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม การให้คำแนะนำสถานที่ การเชิญเข้าห้องประชุม การช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ	4.32	4.47
15	การจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์สัมภาระต่าง ๆ หลังอบรม	4.72	4.72
	ค่าเฉลี่ย	**4.35**	**4.43**
	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	**0.34**	**0.30**

3. การทดสอบสมมติฐานของคุณภาพคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

จากผลการวิจัยการฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการพัฒนานักศึกษาเป็นผู้ช่วยวิทยากร โดยการเปรียบเทียบการฝึกอบรมโดยการใช้คู่มือฝึกอบรมเปรียบเทียบกับการฝึกอบรมโดยใช้คู่มือฝึกอบรมควบคู่กับการปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลองนั้น ทำการทดสอบทางสถิติโดยใช้ค่า T-Test ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่า T-Test เท่ากับ 0.21 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าในตารางได้ค่า T-Test เท่ากับ 2.405 ที่ความเชื่อมั่น 0.05 ค่า df. (degree of freedom) เท่ากับ 49 ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ค่าที่ได้ต่ำกว่าค่าในตาราง แสดงให้เห็นว่า ค่าความพึงพอใจของครูวิทยากรต่อนักศึกษาที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรไม่มีความแตกต่างทางสถิติของทั้งสองกลุ่ม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การฝึกอบรมจากทั้งสองวิธีไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่า คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองที่จัดทำขึ้น สามารถนำไปใช้จัดฝึกอบรมนักศึกษาให้เป็นวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพได้ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลการวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบการฝึกอบรมที่ใช้คู่มือการฝึกอบรมฯ (กลุ่มที่ 1) กับการฝึกอบรมโดยการใช้คู่มือฝึกอบรมควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง

กลุ่มที่	จำนวนตัวอย่าง	$\bar{\chi}$	S.D.	df.	T-Test	Sig.
1	33	4.35	0.34	49	0.21	-
2	18	4.43	0.30			

****

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

****

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 การฝึกอบรมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ผลจากการศึกษาปัญหาของนักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนและนักเรียนในท้องถิ่น ซึ่งไม่ได้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ช่วยวิทยากร โดยทำการศึกษาจากปัจจัยในด้านคุณภาพและบุคลิกภาพของนักศึกษาและด้านกระบวนการในการจัดฝึกอบรม รวม 21 ด้าน พบว่านักศึกษายังขาดความพร้อมในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยมีคะแนนสภาพปัญหาเฉลี่ย 3.02 จากความคิดเห็นของครูวิทยากร จำนวน 8 คน และคะแนนสภาพปัญหาอยู่ระหว่าง 1.52 ถึง 3.62

สำหรับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งกำหนดไว้ 21 ด้าน พบว่า นักศึกษาควรมีการพัฒนาปรับปรุงใน 18 ด้าน คิดเป็นร้อยละ 85.7 และประเด็นปัญหาที่จัดว่ามีปัญหาน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.51 - 2.50 มีเพียง 3 ด้าน คิดเป็น ร้อยละ 14.3 เท่านั้น และครูวิทยากร 4 คน จากครูวิทยากรจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ได้เสนอให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ช่วยวิทยากรให้กับนกศึกษา เพื่อสร้างความพร้อมของนักศึกษาก่อนการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร เพื่อช่วยให้การจัดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงสรุปได้ว่าในการให้นักศึกษาทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรก่อนที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง โดยนำประเด็นปัญหาที่พบในการจัดฝึกอบรมมาจัดทำคู่มือดังกล่าว สำหรับใช้ในการจัดฝึกอบรมนักศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองและวิทยาลัยอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีแนวโน้มที่จะต้องจัดฝึกอบรมวิชาชีพในระดับต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ และตอบสนองความต้องการของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ และทักษะในการเป็นผู้ช่วยวิทยากร หรือ เป็นวิทยากรสำหรับการจัดการประชุม การฝึกอบรม/สัมมนาในลักษณะต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจัดเป็นการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาตามความต้องการของตลาดได้อีกทางหนึ่ง

1.2 กระบวนการฝึกอบรมนักศึกษาเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการกระบวนการจัดการอบรม โดยเฉพาะการอบรมทางด้านวิชาชีพที่นักศึกษาเรียนและมีความสนใจ เนื่องจากขั้นตอนการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้กับเกษตรกรหรือนักเรียน มีขั้นตอนการเตรียมงานในการฝึกอบรมมากกว่าการจัดฝึกอบรมทั่วไป เริ่มตั้งแต่การจัดทำรายการวัสดุ-อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ การจัดซื้อ จัดหาวัสดุ การเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือให้พร้อมสำหรับการฝึกอบรม ตลอดจนการเตรียมงานในระหว่างการฝึกอบรม การให้คำแนะนำและสาธิตการปฏิบัติ โดยเฉพาะในการฝึกอบรมที่มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจำนวนมาก ซึ่งวิทยากรคนเดียวไม่อาจดูแลได้อย่างทั่วถึง จึงต้องมีผู้ช่วยวิทยากร ช่วยทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวข้างต้น เพื่อทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์สำหรับผู้เข้าฝึกอบรม

จากกระบวนการฝึกอบรมนักศึกษาเพื่อให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ ได้ทำการพัฒนา/จัดทำคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง สำหรับใช้ในการจัดฝึกอบรมแล้วนั้น ได้ทำการทดสอบประสิทธิภาพของคู่มือ โดยการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูวิทยากรที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาในหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร โดยแบ่งการจัดฝึกอบรมนักศึกษาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 นักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือ และกลุ่มที่ 2 นักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง โดยตั้งสมมติฐานว่า การฝึกอบรมโดยการใช้คู่มือที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้จัดฝึกอบรมนักศึกษาให้เป็นผู้ช่วยวิทยากรได้ดีไม่แตกต่างจากการฝึกอบรมและปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลอง

สรุปผลการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรในการจัดฝึกอบรบวิชาชีพของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ที่ผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากร พบว่านักศึกษามีการพัฒนาคุณลักษณะด้านต่าง ๆ เป็นที่พึงพอใจของครูวิทยากรทั้ง 2 กลุ่ม โดยนักศึกษากลุ่มที่ 1 มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 4.35 คะแนน มีค่าระดับคะแนนต่ำสุด และสูงสุด อยู่ที่ 3.47 และ 4.86 คะแนน ตามลำดับ โดยมีค่าพิสัยอยู่ที่ 1.39 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.34 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 3.51 – 4.50 คะแนน หมายถึง ความพึงพอใจของครูวิทยากรที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร อยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจตีความได้ว่า คู่มือการฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้ได้เผยแพร่ได้ และคุณลักษณะที่ประเมินได้ค่าความพึงพอใจอยู่ในช่วง 4.51 – 5.00 คะแนน มีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการตรงต่อเวลาในการมาช่วยปฏิบัติงาน ได้ 4.56 คะแนน 2) ด้านการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ สัมภาระต่างๆ หลังการอบรม ได้ 4.72 คะแนน

ในขณะที่นักศึกษากลุ่มที่ 2 คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 4.43 คะแนน มีค่าระดับคะแนนต่ำสุดและสูงสุดอยู่ที่ 3.80 และ 4.87 คะแนน ตามลำดับ โดยมีค่าพิสัยที่ 1.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.30 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การแปลผล ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 3.51 – 4.50 คะแนน ซึ่งหมายถึง ความพึงพอใจของครูวิทยากรที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึง คู่มือฝึกอบรมที่จัดทำขึ้น สามารถนำไปใช้เผยแพร่ได้ และคุณลักษณะที่ประเมินได้ค่าความพึงพอใจอยู่ในช่วง 4.51 – 5.00 คะแนน มีจำนวนสูงถึง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการตรงต่อเวลาในการมาช่วยปฏิบัติงาน ได้ 4.64 คะแนน 2) ด้านการจัดเตรียมวัสดุก่อนการฝึกอบรม ได้ 4.67 คะแนน 3) ด้านการติดตั้งสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ในการฝึกอบรม ได้ 4.64 คะแนน 4) ด้านความกล้าแสดงออก ชอบพูดคุยและเข้ากับคนง่าย ได้ 4.53 คะแนน และ 5) ด้านการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ สัมภาระต่างๆ หลังการอบรม ได้ 4.72 คะแนน ซึ่งคุณลักษณะทั้งห้าด้านนี้ หมายถึง ความพึงพอใจของวิทยากรต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงว่า การใช้คู่มือฝึกอบรมควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง สามารถพัฒนานักศึกษาในการทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากรให้ได้รับการยอมรับสูงขึ้นในสามคุณลักษณะ อาทิ 1) ด้านการจัดเตรียมวัสดุก่อนการฝึกอบรม 2) ด้านการติดตั้งสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม และ 3) ด้านการกล้าแสดงออก ชอบพูดคุยและเข้ากับคนง่าย

เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของวิทยากรที่มีต่อนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 สรุปได้ว่านักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร โดยใช้คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากร และการใช้คู่มือฝึกอบรมร่วมกับการฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลอง มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยนักศึกษาในกลุ่มที่ 1 ได้ระดับคะแนนความพึงพอใจ ที่ 4.35 คะแนน และนักศึกษาในกลุ่มที่ 2 ได้ระดับคะแนนความพึงพอใจ ที่ 4.43 คะแนน แต่ทั้งนี้ ผลจากการฝึกอบรมโดยการใช้คู่มือฝึกอบรม และการใช้คู่มือฝึกอบรมร่วมกับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง จะทำให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม โดยประเมินจากผลความพึงพอใจของครูวิทยากร

1.3 การทดสอบสมมติฐานคุณภาพคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

สรุปผลจากการทดสอบทางสถิติโดยใช้ค่า T-Test โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.21 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าในตารางเท่ากับ 2.405 ที่ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.05 ค่า df. (degree of freedom) เท่ากับ 49 ซึ่งผลการทดสอบ พบว่ามีค่าต่ำกว่าค่าในตาราง แสดงให้เห็นว่าค่าความพึงพอใจของครูวิทยากรต่อนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ผ่านการอบรมการเป็นวิทยากรจากทั้งสองกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการฝึกอบรมนักศึกษาโดยใช้คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองมีความเหมาะสมในการนำมาใช้ฝึกอบรมนักศึกษาในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพได้

2. อภิปรายผล

จากการดำเนินโครงการวิจัยการฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษาประสิทธิภาพของคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง เพื่อใช้ในการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพของนักศึกษาในการทำหน้าที่ช่วยครูและวิทยากรให้สามารถดำเนินการจัดฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้แก่ประชาชนและนักเรียนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดภาระของครูและวิทยากรในการจัดฝึกอบรมและเป็นการฝึกการจัดการอบรมและการดำเนินงานด้านวิชาชีพให้กับนักศึกษา โดยการปฏิบัติจริงเป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานที่ 2 ข้อกำหนดที่ 2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

สำหรับการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง รวมทั้งหน่วยงานในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้เป็นไปตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งได้แก่นักศึกษาและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่รองรับนักศึกษาเข้าทำงาน ซึ่งจากปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันส่งผลต่อการจ้างงาน รวมทั้ง งานด้านการพัฒนาคุณภาพโดยการฝึกอบรม สัมมนา ต่าง ๆ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น การพัฒนานักศึกษาโดยการเรียนรู้จากห้องเรียนเพื่อการสร้างผลผลิตทางการเกษตรเพียงด้านเดียวอาจไม่เพียงพอต่อสภาพการแข่งขันในปัจจุบัน ดังนั้น การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาชีพ จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง รวมทั้งวิทยาลัยอื่น ๆ ด้วย

สำหรับการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพที่ได้ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยการสำรวจสภาพปัญหาของการทำหน้าที่ของเป็นผู้ช่วยวิทยากรของนักศึกษาที่ไม่ผ่านการฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากร และนำข้อมูลมาสู่การจัดทำคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรม จำนวน 3 คน และทดสอบประสิทธิภาพของคู่มือที่จัดทำขึ้น โดยทดสอบความแตกต่างจากการประเมินความพึงพอใจของครูวิทยากรที่มีต่อการทำงานของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร จากสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือฝึกอบรมในสภาพการอบรมในห้องเรียนปกติ และกลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรมตามคู่มือฝึกอบรมร่วมกับการฝึกการปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง โดยผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความรู้และทักษะในการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีขึ้นเมื่อผ่านการฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยค่าความพึงพอใจของครูวิทยากรต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรอยู่ในเกณฑ์พอใจมากถึงพอใจมากที่สุด จึงแสดงให้เห็นว่าการฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษามีความจำเป็น เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพของนักศึกษาในการรองรับการจัดฝึกอบรมของครูวิทยากรรวมทั้งการพัฒนาเพื่อเป็นวิทยากรต่อไป

และผลจากการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของวิธีการฝึกอบรมโดยใช้คู่มือฝึกอบรมในชั้นเรียน กับการฝึกอบรมโดยใช้คู่มือฝึกอบรมร่วมกับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง พบว่าความพึงพอใจของครูวิทยากรที่มีต่อนักศึกษาในกลุ่มที่ผ่านการใช้คู่มือฝึกอบรมร่วมกับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง มีคะแนนสูงกว่านักศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมโดยใช้คู่มือฝึกอบรมเพียงอย่างเดียว แต่เมื่อทดสอบค่าทางสถิติแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิตระหว่างสองวิธี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้น คู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองที่จัดทำขึ้น จึงมีความเหมาะสมสำหรับนำไป ใช้จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้ช่วยวิทยากรและวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 จากผลการวิจัย การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ และการศึกษาประสิทธิภาพของคู่มือฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองในครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการเสริมสร้างให้นักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับการจัดฝึกอบรมต่าง ๆ ที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการฝึกอบรมทั้งในด้านประสิทธิภาพของการฝึกอบรม

3.2 จากการวิจัยในครั้งนี้ ยังมีข้อจำกัดในด้านการศึกษาเกี่ยวความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร จึงควรมีการวิจัยเพิ่มเติมโดยการปรับปรุงวิธีวิจัยให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินการวิจัย เพื่อเป็นการยืนยันถึงประสิทธิภาพในกระบวนการฝึกอบรมผู้ช่วยวิทยากรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

3.3 ควรมีการจัดฝึกอบรมให้นักศึกษาทุกคนได้ผ่านการฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากร รวมทั้งในการจัดกระบวนการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาผู้ช่วยวิทยากร ควรมีการจัดการร่วมกับการจัดทำปฏิทินการศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพโดยมีดำเนินการร่วมกับคณะวิชาต่าง ๆ ต่อไป

****

บรรณานุกรม

จงจิต พันสนิท. 2549. รายงานผลการใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง กีฬาวอลเลย์บอล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. http://www.kroobannok.com

จำเนียรจิตต์ จามชาติ. 2550. รายงานการพัฒนาและผลการใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุด รอบรั้ว ริมวัง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา. http://www.kroobannok.com

สมโพธ วงศ์พันธุ์. 2250. การสำรวจปัญหาและการพัฒนากระบวนการจัดการเรียน การสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาการจัดการธุรกิจเกษตร นักศึกษาชั้น ปวส.2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์ ปีการศึกษา 2550 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง.วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

อำพร สุคนธรัตนสุข. 2549. รายงานการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาเทคนิคการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สาขาวิชาการเลขานุการ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น.

ภาคผนวก ก

โครงการวิจัย

****

1. ชื่อเรื่อง การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา(หลักการและเหตุผล)

ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้างานความร่วมมือ และหัวหน้างานโครงการพิเศษและบริการชุมชน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง จังหวัดระนอง มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในเรื่องต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม หรือตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรืองานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทุกครั้งที่มีการจัดฝึกอบรมอาชีพ ครูที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรหลัก ต้องประสบกับปัญหาในการนำนักศึกษาเข้ามาทำหน้าเป็นผู้ช่วยวิทยากรในการทำหน้าที่ของผู้ช่วยวิทยากร ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมจนสิ้นสุดกระบวนการรอบรม ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเริ่มตั้งแต่การจัดเตรียมวัสดุฝึกอบรม การขนสัมภาระ การจัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรม การรับลงทะเบียน การจ่ายเบี้ยเลี้ยงผู้เข้ารับการอบรม การเป็นผู้ช่วยวิทยากรระหว่างอบรม การจัดเก็บอุปกรณ์หลังจากอบรม การสรุปผลและประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้นักศึกษาที่มาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร มักไม่เป็นที่พึงพอใจของวิทยากรเป็นอย่างมาก เพื่อขจัดปัญหาดังกล่าว ทางงานผู้รับผิดชอบและครูที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรหลักมีความเห็นตรงกันว่า ถ้าเราได้เตรียมความพร้อมในการฝึกผู้ช่วยวิทยากรก่อนการทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ครบกระบวนการ จะช่วยให้การจัดการฝึกอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนานักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีในอนาคต ทำให้เกิด การทำงานแบบมีส่วนร่วมและเป็นทีมงานที่ดี และเพื่อเข้ามาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามตัวบ่งชี้ที่5, 6, 12,14,15,24 และมาตรฐานที่ 4 ในการนำนักศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมกับทางสถานศึกษา

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรที่จะทำการวิจัยในครั้งนี้

3. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกและพัฒนานักศึกษาเป็นผู้ช่วยวิทยากรจัดการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพ

3.2 เป้าหมายการวิจัย นักศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

3.2.1 เชิงปริมาณ	นักศึกษาชาย	15 คน
	นักศึกษาหญิง	15 คน
	รวม	30 คน

3.2.2 เชิงคุณภาพ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้ช่วยวิทยากร ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการทำงานที่อย่างมีส่วนร่วม

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

4.1 นักศึกษาได้รับการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี

4.2 ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 สนับสนุนการประกันคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่……..

4.4 ฝึกการทำงาน การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม

4.5 เผยแพร่ผลงานแก่ผู้สนใจทั่วไป

5. แนวคิด/หลักการ/ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย……..…….

6. การออกแบบการวิจัย

6.1 เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ แบบมีส่วนร่วม

7. วิธีการดำเนินการวิจัย

7.1 วิธีการดำเนินกิจกรรม

7.1.1 ศึกษาและรวบรวมปัญหา

7.1.2 ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

7.1.3 จัดทำคู่มือฝึก

7.1.4 ฝึกสถานการจำลอง

7.1.5 ฝึกสถานการจริง

7.1.6 ประเมินผล

7.1.7 นำไปปรับปรุงพัฒนาเผยแพร่

7.2 ประชากร นักศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

7.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

7.3.1 ตัวแปรต้น กระบวนการจัดการจัดการฝึกอบรม

7.3.2 ตัวแปรตาม การเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีมีประสิทธิภาพ

7.4 สมมุติฐานการวิจัย

“การจัดกระบวนการฝึกอบรมที่ดี ผู้เข้ารับการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากรสามารถปฏิบัติหน้าที่การเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่มีประสิทธิภาพ”

7.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

7.5.1 กระบวน**การฝึกอบรม** (เอกสารวิจัยชุดที่ 1)

7.5.2 แบบประเมินผลความพึงพอใจของ**วิทยากร** และผู้เข้ารับการอบรม(เอกสารวิจัยชุดที่ 2)

7.6 การรวบรวมข้อมูล

7.6.1 สำรวจปัญหาที่เกิดจากการฝึกอบรม **จากวิทยากร**(เอกสารวิจัยชุดที่ 1) มารวบรวมและสรุปจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม

7.6.2 จัดการฝึกอบรมนักศึกษา หลักสูตร " การเป็นผู้ช่วยวิทยากรอย่างมีประสิทธิภาพ"

7.6.3 นำเอาแบบประเมินผลการวัดความพึงพอใจกระบวนการฝึกอบรม จากวิทยากรและผู้อบรม (เอกสารวิจัยชุดที่ 2) มารวบรวมและสรุป

7.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

7.7.1 นำเอาแบบวัดความพึงพอใจจากจากวิทยากรและผู้อบรม(เอกสารวิจัยชุดที่ 2)มาคำนวณหาค่าความพึงพอใจ

7.1.2 นำเอาคะแนนประเมินหาผลสัมฤทธิ์

7.7.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจปัญหาจากวิทยากรและผู้อบรม(เอกสารวิจัยชุดที่ 1 และ 2) มาสรุปและวางแนวทางการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการฝึกอบรมต่อไป

7.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวัดค่าความพึงพอใจของนักศึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร นำมาหาค่าเฉลี่ยและค่าเป็นร้อยละ

8. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ตุลาคม 2552 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2553

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ นายสมโพธ วงศ์พันธุ์

(นายสมโพธ วงศ์พันธุ์)

ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

ที่ ศธ 0642.02/233 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

อ. เมือง จ.ระนอง 85000

24 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่บทคัดย่อ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทคัดย่อผลงานวิชาการ จำนวน 1 ชุด

2. หนังสือตอบรับ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายสมโพธ วงศ์พันธุ์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง “การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ” เพื่อประกอบการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ซึ่งได้แนบมาพร้อมกับหนังสือฉบับนี้ และขอความอนุเคราะห์ท่านตอบรับเอกสารทางวิชาการด้วย จักขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นาย สุชาติ การสมาน)

รองผู้อำนวยการวิทยาลัย รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0 77897 756

โทรสาร. 0 77897 756 กด 1

E-mail : kasetranong02@gmail.com

ที่ ศธ ..... **.....**

.....

……..2553

เรื่อง ตอบรับเอกสารวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ที่ศธ 0642.02/233 ลงวันที่ 24 มีนาคม 2553

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ ของ นายสมโพธ วงศ์พันธุ์ เรื่อง “การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ” เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ตามความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ วิทยาลัย.....ได้รับบทคัดย่อผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

ที่ ...... / 2553 **วันที่** 24 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานวิชาการ ทาง Website

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

ด้วยข้าพเจ้านายสมโพธ วงศ์พันธุ์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง จังหวัดระนอง ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ งานวิจัย เรื่อง “การฝึกอบรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ.” เพื่อประกอบการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญเสร็จเรียบร้อยแล้ว และเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะนำข้อมูลไปศึกษาและพัฒนาเพิ่มเติม ข้าพเจ้าจึงขออนุญาต วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนองในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ทาง Website ของวิทยาลัยฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

(นายสมโพธ วงศ์พันธุ์)

ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

แบบวิจัยชุดที่ 1

แบบสำรวจปัญหา

ความพร้อมของนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร

งาน โครงการพิเศษ และบริการชุมชน

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

เพศ ◯ **ชาย** ◯ **หญิง**

อายุ ◯ **น้อยกว่า 20 ปี** ◯ **20 – 30 ปี** ◯ **31 –40 ปี**

◯ **40 – 50 ปี** ◯ **50 – 60 ปี** ◯ **มากกว่า 60 ปี**

การศึกษา ◯ **ชั้นประถมศึกษา** ◯ **มัธยมศึกษาตอนต้น** ◯ **มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.**

◯ **อนุปริญญาตรี/ปวส.** ◯ **ปริญญาตรี** ◯ **อื่น ๆ.....**

<u>คำชี้แจง</u>

งานความร่วมมือ และงานโครงการพิเศษ และบริการชุมชน มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการอบรมด้านวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ตามความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการจัดกิจกรรมการอบรมวิชาชีพและให้บริการด้านวิชาชีพนั้น ได้นำนักศึกษาเข้าไปเรียนรู้กระบวนการทำงาน ฝึกการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ และฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากร ไปด้วยนั้น งานความร่วมมือฯ และงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน จึงต้องการสำรวจสภาพปัญหาของการนำนักศึกษาไปร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

งานความร่วมมือฯ และงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน จึงขอความร่วมมือจากท่าน ในการให้ข้อมูลสภาพปัญหา โดยแสดงความคิดเห็นตามแบบสำรวจที่แนบมาพร้อมนี้ การให้ข้อมูลทั้งหมด เพื่อประโยชน์ของการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลใด ๆ ทั้งสิ้น

แบบสำรวจปัญหานี้ ประกอบด้วยส่วนคำถาม 3 ส่วน คือ

1. ปัญหาที่เกิดจากตัวนักศึกษา
2. ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการดำเนินงาน
3. ปัญหาอื่นๆ

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

หัวหน้างานความร่วมมือ และหัวหน้างานงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน

กรุณาจัดระดับของปัญหาความพร้อมของนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร

ที่	สภาพปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	**ปัญหาที่เกิดจากนักศึกษา**					
	1.1. ไม่ตรงเวลา					
	1.2 ไม่รู้บทบาทหน้าที่					
	1.3 ไม่รู้จักกาลเทศะ					
	1.4 ขาดความรู้เรื่องที่ไปร่วมกิจกรรม					
	1.5 การแต่งกายไม่เหมาะสม					
	1.6 บุคลิกภาพไม่ดี					
	1.7 ไม่กล้าแสดงออก					
	1.8 พูดมาก ไร้สาระ					
	1.9 พูดไม่สุภาพ					
	1.10 ขาดจิตบริการ					
	1.11 เข้าร่วมกิจกรรมเหมือนถูกบังคับ					
	1.12 ขี้เกียจ					
	1.13 อื่นๆ (ระบุ)					
	1.14 อื่นๆ (ระบุ)					
	1.15 อื่นๆ (ระบุ)					
2	**ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนดำเนินงาน**					
	2.1 ก่อนการอบรม					
	2.1.1 การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุ					

ที่	สภาพปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	2.1.2 การช่วยขนย้ายสัมภาระไปที่ปฏิบัติงาน					
	2.1.3 อื่นๆ (ระบุ)					
	2.1.4 อื่นๆ (ระบุ)					
	2.2 ระหว่างการอบรม					
	2.2.1 การจัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรม					
	2.2.2 การรับลงทะเบียน					
	2.2.3 การทำหน้าที่ผู้ช่วยวิทยากร					
	2.2.4 การจ่ายเบี้ยเลี้ยงผู้เข้าอบรม					
	2.2.5 การจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์หลังอบรม					
	2.2.6 การแจกแบบประเมินผลหลังการอบรม					
	2.3 หลังการอบรม					
	2.3.1 การสรุปผลการอบรม					
3	**ปัญหาอื่นๆ** (โปรดเสนอแนะ)					
	3.1					
	3.2					
	3.3					
	3.4					
	3.5					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

....

แบบวิจัยชุดที่ 2
○ ส่วนของผู้สังเกตการ
○ ส่วนของวิทยากร

แบบสำรวจ

ความพึงพอใจต่อนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร

เพศ ◯ **ชาย** ◯ **หญิง**

อายุ ◯ **น้อยกว่า 20 ปี** ◯ **20 – 30 ปี** ◯ **31 – 40 ปี**
◯ **40 – 50 ปี** ◯ **50 – 60 ปี** ◯ **มากกว่า 60 ปี**

การศึกษา ◯ **ชั้นประถมศึกษา** ◯ **มัธยมศึกษาตอนต้น** ◯ **มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.**
◯ **อนุปริญญาตรี/ปวส.** ◯ **ปริญญาตรี** ◯ **อื่น ๆ.....**

<u>คำชี้แจง</u>

ในการให้ข้อมูลจัดระดับความพึงพอใจทั้งหมดนี้ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและพัฒนาการดำเนินงานฝึกอบรมของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลใด ๆ ทั้งสิ้น

ที่	หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การตรงต่อเวลาในการมาช่วยปฏิบัติงาน					
2	การจัดเตรียมวัสดุก่อนการฝึกอบรม					
3	จัดเตรียมเอกสารและสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม					
4	การจัดเตรียม ความพร้อมของสถานที่ฝึกอบรม					
5	การติดตั้งสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม					
6	ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จัดฝึกอบรม					
7	มารยาทในการทำงาน การใช้คำพูดและความประพฤติที่เหมาะสม					
8	การแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับการจัดฝึกอบรม					
9	กล้าแสดงออก ชอบพูดคุยและเข้ากับคนง่าย					
10	มีไหวพริบ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดฝึกอบรม					
11	มีความกระตือรือร้น ช่างสังเกต จดจำ					
12	การประสานงานกับวิทยากร ในระหว่างการจัดฝึกอบรม					

ที่	หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	การรับลงทะเบียน การแจกเอกสารประกอบการประชุม แบบประเมินผลและการรวบรวมเอกสารหลังการอบรม					
14	การให้บริการแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม การให้คำแนะนำสถานที่ การเชิญเข้าห้องประชุม การช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ					
15	การจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์สัมภาระต่าง ๆ หลังอบรม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

....

....

....

....

แบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือ

****

ชื่อผู้ตรวจสอบ.....

คู่มือฝึกอบรม การเป็นผู้ช่วยวิทยากรสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

ตามความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่า นักศึกษาควรได้เรียนรู้ในเรื่องใด จากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด จากระดับคะแนน 5 ถึง 1 ผู้ให้ความคิดเห็น อาจให้ระดับความสำคัญแต่ละหน่วยความรู้เท่ากันก็ได้ โดยให้เติมเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น

5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด 4 หมายถึง มีความสำคัญมาก

3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง 2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย

1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด

เรื่อง	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
หน่วยที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการฝึกอบรม					
ความหมายของการฝึกอบรม					
จุดประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม					
ความสำคัญของการฝึกอบรม					
บทบาทของการฝึกอบรม					
ปัญหาทั่วไปที่เกิดขึ้นในการจัดฝึกอบรบ					
หน่วยที่ 2 หลักการ จุดมุ่งหมายในการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากร คุณลักษณะและจรรยาบรรณ ของผู้ช่วยวิทยากร					
ความหมายของวิทยากร					
วิทยากรควรมีความรู้ ความสามารถในเรื่องใดบ้าง					
เคล็ดลับการเป็นวิทยากรที่ดี					
บัญญัติ 10 ประการของผู้ฝึกอบรม					

เรื่อง	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
จรรยาบรรณ 9 ประการของนักวิทยากรและนักฝึกอบรม					
ความสำคัญในการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากร					
จุดมุ่งหมายในการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่มีประสิทธิภาพ					
คุณสมบัติผู้ช่วยวิทยากรที่ดี					
หน่วยที่ 3 การเตรียมตัว และการสร้างบุคลิกภาพสำหรับการเป็นผู้ช่วยวิทยากร					
บุคลิกภาคสร้างความประทับใจ					
หน่วยที่ 4 เทคนิคการพูด					
การพูดที่ดีมีความสำคัญอย่างไร					
หลักการพูดที่ดี					
เทคนิคการพูด					
ลักษณะของผู้พูดที่ดี					
เคล็ดลับการพูดในที่ชุมชน					
ขั้นตอนการพูดต่อชุมชน					
หน่วยที่ 5 การนำเสนอ					
ลักษณะการนำเสนอที่ดี					
คุณสมบัติของผู้นำเสนอ					
ทักษะการนำเสนอ					
ใช้เทคนิคการฝึกอบรมเพื่อกำหนดกิจกรรม / และอุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรม					

เรื่อง	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการผ่อนคลายแทรกระหว่างการ Train					
แบบของมือที่ไม่เหมาะสม					
เกร็ดน่ารู้ 8 ประการเพื่อลดความกระวนกระวายใจ					
วิธีเตรียมตัว / ฝึกฝนการนำเสนอ (1 สัปดาห์ล่วงหน้า)					
การเปิดและการปิดการฝึกอบรม					
เกร็ดน่ารู้ 10 ประการ สำหรับการเริ่มต้นการฝึกอบรมอย่างได้ผล					
ข้อบกพร่องของผู้ฝึกอบรม					
การจัดที่นั่ง					
หน่วยที่ 6 การใช้โสตทัศนูปกรณ์					
เทคนิคการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในการนำเสนอ					
ข้อแนะนำในการใช้โสตทัศนูปกรณ์					
วิธีเตรียมอุปกรณ์การฝึกอบรม					

ตารางกิจกรรมการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี

ครั้งที่	วันที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
1	24 พ.ย. 52 8.30-16.30 น.	1. ฝึกปฏิบัติ “การพูดทักทาย” 2. ฝึกปฏิบัติ “การนำเสนอ” 3. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในการฝึกอบรม 4. สื่อ/การเลือกใช้สื่อ และการเตรียมสื่อ 5. การเตรียมตัวเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีจะต้องทำอะไรบ้าง 6. การประเมิน “การเป็นผู้ช่วยวิทยากร”	เชิญวิทยากรจากภายนอก ครูแผนกเลขาและการโรงแรม วท.เทคนิคระนอง วิทยากร นายวิทยา วงศ์เมฆ นางสาวนริศรา ถนอมเผ่า นางชริดา จิตต์เอื้อเฟื้อ
2	25 พ.ย. 52 8.30-12.30 น.	การสร้างจิตสำนึกในการให้บริการ (Service Mind) **“หัวใจบริการ”** การตรงต่อเวลาในการมาช่วยปฏิบัติงาน ช่วยจัดซื้อและจัดเตรียมวัสดุก่อนการฝึกอบรม ช่วยขนย้ายสัมภาระที่ใช้ในการฝึกอบรม ไปสถานที่ฝึกอบรม จัดเตรียมเอกสารและสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม ช่วยติดตั้งสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม ช่วยจัดเตรียม ดูแลความพร้อมของสถานที่ฝึกอบรม การแต่งกายสุภาพเหมาะสม รู้จักกาลเทศะ (พูดง่าย ๆ คือมีมารยาทนั่นเอง) กล้าแสดงออก ชอบพูดคุยและเข้ากับคนง่าย มีไหวพริบ ในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ ต่าง ๆ ยิ้มง่าย ยิ้มไว้ไม่ว่าจะเกิดอะไร การบันทึกช่วยจำ กรณีวิทยากรตอบปัญหา มีความกระตือรือร้น อดทน อดกลั้น ทำงานรวดเร็ว ทันใจ ทำไว ทันที รู้ใจวิทยากร ช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แล้วแต่วิทยากรหลักจะให้ช่วยเหลือหรือแล้วแต่ละสถานการณ์ ช่วยจัดเตรียมบริการอาหารว่าง ช่วงพักระหว่างอบรม ช่วยรับลงทะเบียน จ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงและประเมินผลก่อนและหลังการอบรม การจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์สัมภาระต่าง ๆ หลังอบรม สรุปปัญหาอุปสรรคในการฝึกอบรม ในส่วนที่รับผิดชอบหรือวิทยากรมอบหมาย	กลุ่มที่ 1 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ช่วยวิทยากรโดยไม่ใช้สถานการณ์จำลองจำนวน 12 คน

ตารางกิจกรรมการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี (ต่อ)

3	26 พ.ย. 52 8.30-12.30น	การสร้างจิตสำนึกในการให้บริการ (Service Mind) **“หัวใจบริการ”** การตรงต่อเวลาในการมาช่วยปฏิบัติงาน ช่วยจัดซื้อและจัดเตรียมวัสดุก่อนการฝึกอบรม ช่วยขนย้ายสัมภาระที่ใช้ในการฝึกอบรม ไปสถานที่ฝึกอบรม ช่วยติดตั้งสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม ช่วยจัดเตรียม ดูแลความพร้อมของสถานที่ฝึกอบรม การแต่งกายสุภาพเหมาะสม รู้จักกาลเทศะ (พูดง่าย ๆ คือมีมารยาทนั่นเอง) กล้าแสดงออก ชอบพูดคุยและเข้ากับคนง่าย มีไหวพริบ ในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ ต่าง ๆ ยิ้มง่าย ยิ้มไว้ไม่ว่าจะเกิดอะไร การบันทึกช่วยจำ กรณีวิทยากรตอบปัญหา มีความกระตือรือร้น อดทน อดกลั้น ทำงานรวดเร็ว ทันใจ ทำไว ทันที รู้ใจวิทยากร ช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แล้วแต่วิทยากรหลักจะให้ช่วยเหลือหรือแล้วแต่ละสถานการณ์ ช่วยจัดเตรียมบริการอาหารว่าง ช่วงพักระหว่างอบรม ช่วยรับลงทะเบียน จ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงและประเมินผลก่อนและหลังการอบรม การจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์สัมภาระต่าง ๆ หลังอบรม สรุปปัญหาอุปสรรคในการฝึกอบรม ในส่วนที่รับผิดชอบหรือวิทยากรมอบหมาย	กลุ่มที่ 2 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ช่วยวิทยากรโดยใช้สถานการณ์จำลองจำนวน 12 คน

การประเมินผลการฝึกการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดี

1. การทดสอบจากทฤษฎี 20 %
2. การฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง / การบรรยายใช้คู่มือ 40 %
3. แบบประเมินจากวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม 40 %

กลุ่มทดลอง

หลักสูตร การเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ

นักศึกษาแผนกวิชาต่าง ๆ ทุกระดับชั้นปี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ บัญชี พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

กลุ่มที่ 1 การฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ช่วยวิทยากร จำนวน 12 คน			**กลุ่มที่ 2 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ช่วยวิทยากรโดยใช้สถานการณ์จำลองจำนวน 12 คน**		
25 พฤศจิกายน 2552			**26 พฤศจิกายน 2552**		
ที่	**ชื่อ-สกุล**	**ระดับชั้น**	**ที่**	**ชื่อ-สกุล**	**ระดับชั้น**
	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ			**คอมพิวเตอร์ธุรกิจ**	
1	น.ส.จันทร์จิรา บุบผาทอง	ปวช. 1	1	น.ส.ศิริรัตน์ ชูทิพย์	ปวช. 1
2	น.ส.ดวงฤทัย ทัดศรี	ปวช. 1	2	น.ส.ขวัญชนก เจิงชัยภูมิ	ปวช. 1
	บัญชี			**บัญชี**	
3	น.ส.หทัยภัทร์ เทพทำ	ปวช. 1	3	น.ส.ภัทรทิยา พรมขจร	ปวช. 1
	พืชศาสตร์			**พืชศาสตร์**	
4	นายพิชญพงศ์ นาคสุวรรณ	ปวช. 1	4	น.ส.อภิชญา ปัจฉิมราตรี	ปวช. 1
5	นายธงชัย รุณทรัพย์	ปวช. 1	5	นายบุญรอด นาคเพชร	ปวช. 3
6	นายประสูติ กระชอกชล	ปวส. 1	6	นายพชร วงศ์กลาง	ปวช. 3
	สัตวศาสตร์			**สัตวศาสตร์**	
7	นายวัชพงษ์ ทองดีนุ้ย	ปวช. 1	7	นายภัทรพงศ์ ภากร	ปวช. 3
8	น.ส.อทิตยา มีคุณ	ปวช. 2	8	นายอัชยาวุฒิ โชติอรุณรัตน์	ปวช. 3
9	นายอนุรักษ์ ยืนยง	ปวส. 1	9	นายสยาม นาคเล็ก	ปวส. 1
	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ			**เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ**	
10	นายทิพเนตร ต่อมกระโทก	ปวช. 1	10	น.ส.ฐิติยา ภักดี	ปวช. 1
11	น.ส ชนากานต์ คมประเสริฐ	ปวช. 3	11	นายอรัณย์ พรหมบางญวน	ปวช. 3
12	นายไตรรัตน์ ชูเสือหึง	ปวส. 1	12	นายศิริพล จารุชัย	ปวส.1
	อุตสาหกรรม			**อุตสาหกรรม**	
13	น.ส.อทิยา บัวกิ่ม	ปวช. 1	13	น.ส.ศิริวรรณ ฤทธิเดช	ปวช. 1
14	น.สงกาญจนา คงเมือง	ปวช. 1	14	-	

ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ ว่าที่ร้อยตรีพรพจน์ เชื่อมาก **ตำแหน่ง** ครูวิทยาฐานะชำนาญการ

วุฒิ ปริญญาตรี **วิชาเอก** สัตวศาสตร์ – ประมง

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่

ประสบการณ์

1. คณะกรรมการฝ่ายพิธีการงานประชุมวิชาการ อกท. ระดับชาติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 จนถึงปัจจุบัน
2. วิทยากรอบรมอาชีพเกษตรกร โครงการพักชำระหนี้ของรัฐบาลด้านการปศุสัตว์ พ.ศ.2543-2544
3. วิทยากรอบรมอาชีพระยะสั้น เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ตั้งแต่ปี 2526 – ปัจจุบัน
4. วิทยากรจัดอบรมหลักสูตรการเป็นนักขายมืออาชีพจากธุรกิจ MLM (เครือข่ายขายตรง) 2541-ปัจจุบัน
5. วิทยากรอบรมอาชีพฟื้นฟูภัยผู้ประสบภัย สึนามิ 2548-2550
6. วิทยากรอบรมอาชีพโครงการแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน 2549-2550
7. วิทยากรอบรมโครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา ของ วษท.ระนอง 2534-ปัจจุบัน
8. วิทยากรอบรมวิชาชีพศูนย์ซ่อมสร้าง (Fix It Center) 2550-ปัจจุบัน
9. วิทยากรอบรมวิชาชีพโครงการต้นกล้าอาชีพ 2552-2553
10. พิธีกรอบรมและการจัดการความรู้โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัด สพฐ.
11. พิธีกรและนักจัดรายการวิทยุรายการเพื่อนเกษตรของ วษท. ระนอง ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
12. พิธีกรในงานพิธีการต่างๆ ของชุมชน
    12.1 งานกุศล (งานบวช งานมงคลสมรส ขึ้นบ้านใหม่)
    12.2 งานพิธีการต่างๆ (พระราชทางเพลิงศพ และงานศพในพื้นที่จังหวัดระนอง)

ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ นางวิไลรัตน์ นิ้มสันติเจริญ **ตำแหน่ง** ครูวิทยาฐานะชำนาญการ

วุฒิ ปริญญาตรี **วิชาเอก** ประมง (ผลิตภัณฑ์ประมง)

สถานที่ทำงาน หัวหน้าแผนกวิชาอุตสาหกรรมเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

ประสบการณ์

1. วิทยากรอบรมวิชาชีพศูนย์ซ่อมสร้าง (Fix It Center) 2550-ปัจจุบัน
2. วิทยากรอบรมโครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา ของ วษท.ระนอง 2538-ปัจจุบัน
3. วิทยากรอบรมวิชาชีพโครงการต้นกล้าอาชีพ 2552-2553
4. คณะกรรมการการตัดสินทักษะวิชาชีพด้านอุตสาหกรรมเกษตร ประชุมวิชาการ อกท. ระดับภาค และระดับชาติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 จนถึงปัจจุบัน
5. วิทยากรอบรมอาชีพโครงการแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน 2549-2550
6. พิธีกรอบรมและการจัดการความรู้โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัด สพฐ.
7. วิทยากรอบรมอาชีพระยะสั้น เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ตั้งแต่ปี 2536 – ปัจจุบัน
    7.1 การแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ (การทำแหนม ไส้กรอก กุนเชียง ปลาส้มฯ)
    7.2 การแปรรูปผลิภัณฑ์พืช (การทำน้ำข่าเหลืองพร้อมดื่ม ไอศกรีมข่าเหลือง ลูกชุบ ฯ)
    7.3 อื่น ๆ (การทำน้ำยาล้างจาน สบู่เหลว พิมเสนน้ำ ลูกประคบ ฯ)

ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ ดร.ดุษฎี ตันหัน **ตำแหน่ง** ครูวิทยาฐานะชำนาญการ

วุฒิ ปริญญาเอก **วิชาเอก**

สถานที่ทำงาน

ประสบการณ์

1. วิทยากรอบรมวิชาชีพศูนย์ซ่อมสร้าง (Fix It Center) 2550-ปัจจุบัน
2. วิทยากรอบรมวิชาชีพโครงการต้นกล้าอาชีพ 2552-2553
3. คณะกรรมการการตัดสินทักษะวิชาชีพด้านอุตสาหกรรมเกษตร ประชุมวิชาการ อกท. ระดับภาคและระดับชาติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 จนถึงปัจจุบัน
4. วิทยากรอบรมอาชีพโครงการแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน 2549-2550
5. วิทยากรอบรมอาชีพระยะสั้น เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ตั้งแต่ปี 2539 – ปัจจุบัน
    5.1 การแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ (การทำแหนม ลูกชิ้น ไส้กรอก กุนเชียง ข้าวเกรียบปลา ฯ)
    5.2 การแปรรูปผลิภัณฑ์พืช (การทำน้ำข่าเหลืองพร้อมดื่ม แปรรูปผลิตภัณฑ์เห็ด ลูกหยีกวน ฯ)
    5.3 อื่น ๆ (การทำน้ำยาล้างจาน สบู่เหลว พิมเสนน้ำ ลูกประคบ ฯ)

ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ-สกุล ดร. ดุษฎี ตันหัน

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

หน่วยงาน แผนกวิชาอุตสาหกรรมประมง วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษา/ฝึกอบรม

-ปริญญาเอก (Ph.D FOOD SCIENCE) จาก EHIME UNIVERSITY, JAPAN

-ปริญญาโท (วท.ม วิทยาศาสตร์การประมง) จากคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

-ปริญญาตรี (วท.บ ผลิตภัณฑ์ประมง) จากคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

-Certificate of Fishery Processing and Frozen Food Processing by Chiba Prefectural Government's Overseas Technical Training Program, JAPAN

ประวัติการทำงาน

ปี พ.ศ.	ชื่อตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน
2531-2541	หัวหน้าแผนกวิชาผลิตภัณฑ์ประมง	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี อ. เมืองสิงห์บุรี จ. สิงห์บุรี
2536-2541	ผู้ช่วยหัวหน้างานแผนและงบประมาณ ผู้ช่วยหัวหน้างานวิจัยและพัฒนา	
2545-2549	หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง อ. เมืองระนอง จ. ระนอง
2546-2549	หัวหน้าคณะวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	
2547-2548	หัวหน้างานศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ	
2550-2551	ประจำงานวิจัยและมาตรฐานอาชีวศึกษา	
2551-2552	หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา หัวหน้างานวิทยบริการและห้องสมุด	
2552-ปัจจุบัน	หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา	วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์

ประสบการณ์ด้านวิจัย

หัวข้อการฝึกอบรม	ผู้จัดหลักสูตร
ประชุมพิจารณาคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อสัมมนาวิชาการประจำปี 2548	สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา
ประชุมสัมมนางานวิจัยทางวิชาการ ประจำปี 2548	สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา
การประชุมวิชาการ "อุตสาหกรรมเกษตร พืชและสัตว์น้ำ" ประจำปี 2548	สำนักประสานงานวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร พืชและสัตว์น้ำ สกว.
การประชุมวิชาการและนิทรรศการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง "การพัฒนาอย่างสมดุลและรอบด้านบนฐานความรู้"	สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.)
ประชุมพิจารณาคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อสัมมนาวิชาการประจำปี 2551	สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา

ภาคผนวก ข

ภาพงานวิจัย การฝึกอบรมการเป็นผู้ช่วยวิทยากรที่มีประสิทธิภาพ 24 พ.ย. 52

วิทยากรจากแผนกวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคระนอง

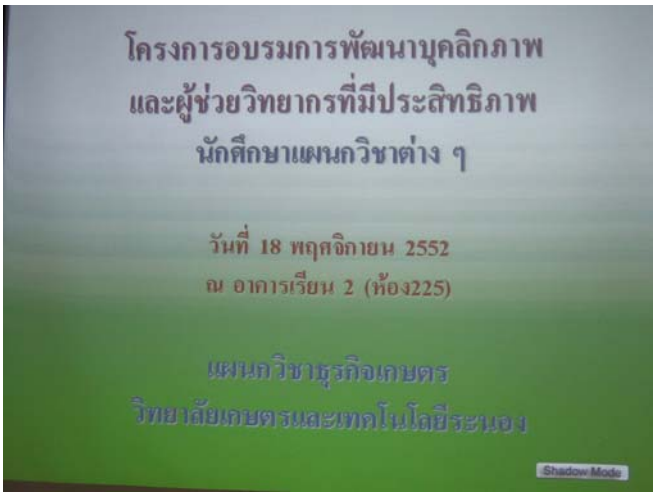

ภาพตัวอย่างการทำกิจกรรมนักศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากร

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรมการปลูกพืนไร้ดิน ให้กับนักเรียนในสังกัดโรงเรียน สพฐ. 18 ธ.ค.52

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรมการทำน้ำปุ๋ยหมักชีวภาพ 14 ม.ค.53

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรมและจำหน่ายผลผลิตโครงการถนนคนเดิน 27 ธ.ค.52 เม.ย.53 (ทุกๆ ปี)

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรม การทำน้ำยาล้างจานกลุ่ม ร.ร.ราชกรูด 14 ,ม.ค.53

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรม การเลี้ยงไก่เนื้อ เกษตรกรบ้านคอกช้าง 22-24 ม.ค.53

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรม การเลี้ยงไก่ กลุ่มเกษตรกร 27 ม.ค. 53

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรม การเพาะเห็ด 8 ก.พ. 53

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรม การลี้ยงปลาสวยงาม

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรม การผลิตภัณฑ์จาก ลูกปัด ณ วษท.พังงา 25-28 พ.ย.53

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรม การเลี้ยงไก่ไข่ 28 ก.พ. 53

ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยอบรม ฝึกซ้อมก่อนอบรมและการเก็บทำความสะอาดรักษาอุปกรณ์หลังอบรมเก็บ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายสมโพธ วงศ์พันธุ์ **อายุ** 53 ปี **อายุราชการ** 30 ปี

คุณวุฒิสูงสุด รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (รป.ม.)

วิชาเอก การจัดการสำหรับนักบริหาร(ภาคพิเศษ)

จากสถาบันการศึกษา สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์(นิด้า)

22 พฤษภาคม 2523 เริ่มรับราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยเกษตรราชบุรี

2531 ย้ายมารับราชการที่วิทยาลัยเกษตรระนอง ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4

2540 ตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

2548 ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง

สอนรายวิชา

กฎหมายพาณิชย์	ระดับชั้น ปวช.
การเงินส่วนบุคคล	ระดับชั้น ปวช.
การจัดการฟาร์ม	ระดับชั้น ปวช.
เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	ระดับชั้น ปวช.
การพัฒนาอาชีพเกษตร	ระดับชั้น ปวช.
หลักเศรษฐศาสตร์	ระดับชั้น ปวส.
หลักการจัดการ	ระดับชั้น ปวส.
ธุรกิจทั่วไป	ระดับชั้น ปวส.
กฎหมายธุรกิจ	ระดับชั้น ปวส.
ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ	ระดับชั้น ปวส.
การจัดการธุรกิจเบื้องต้น	ระดับชั้น ปวส.
การใช้เครื่องใช้สำนักงาน	ระดับชั้น ปวส.
การจัดการธุรกิจเกษตร	ระดับชั้น ปวส.

ทำหน้าที่พิเศษที่ได้รับมอบหมาย

หัวหน้าคณะวิชาธุรกิจเกษตร ตั้งแต่ ปี 2524 ถึงปัจจุบัน วษท.ราชบุรีและวษท. ระนอง

หัวหน้างานสารบรรณที่วิทยาลัยเกษตรราชบุรี ปี 2524 – 2526

หัวหน้างานบุคลากร วิทยาลัยเกษตรราชบุรีปี 2525 – 2528

ครูที่ปรึกษาอ.ก.ท. ระดับ หน่วยราชบุรีปี 2524 – 2529
ครูที่ปรึกษา อ.ก.ท. ระดับภาคราชบุรีปี 2526 วษท.ราชบุรี
ครูที่ปรึกษาอ.ก.ท. ระดับชาติราชบุรีปี 2528 วษท.ราชบุรี
หัวหน้างานส่งเสริมการผลิตและการค้า ปี 2536 – 2538 วษท.ระนอง
หัวหน้างานปกครอง ปี2540 – 2544 วษท.ระนอง
หัวหน้างานความร่วมมือและบริการชุมชน ปี 2544 -2552 วษท.ระนอง
หัวหน้างานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ปี 2552 ถึงปัจจุบัน วษท.ระนอง

****